בס"ד

אוצרות המיוחש"ך

הרב מרדכי יפת יהודה שועבי

י"ח באדר תשפ"ו | שבת קודש | גליון 191

פרשת כי תשא-פרה

"הָעָשִׁיר לֹא יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל
לָתֵת אֶת תְּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם"

משולחן המלך
עמוד 3

זוהר על הפרשה
עמוד 8

שרפי קודש
עמוד 10

ההלכה היומית
עמוד 12

שאלות מבית הדין
עמוד 12

מדור הילדים
עמוד 14

דרכי הרשב"י
עמוד 15

לקבלת העלון – פרטים בעמוד 6

העלון טעון גניזה | אין לקרוא במהלך התפילה

זמני השבת
הזמנים ע"פ לוח אור החיים

	הדלקת נרות	שקיעה	יציאה	ר"ת
ירושלים	17:05	17:45	18:17	18:58
חיפה	17:24	17:44	18:16	18:56
באר שבע	17:25	17:45	18:17	18:57
תל אביב	17:23	17:43	18:14	18:55

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

בס"ד

מוסדות המיוש"ק

פדיון נפש
ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טהור הנערך מדי יום ע"י מר"ר גידול הביקורים
שלוחה 3 או בזאטאפ

לעריכת איברות
באריחת צדוחיים של אברכי ר"בני הישיבה כולל סעודת וידברי תורה וקדיש כולל תיעוד שישלח אליכם בזאטאפ
שלוחה 7 או בזאטאפ

הידור מצווה
הכתיבת לספרי תורה, תפילין ומזוזות בפיקוח של מו"ר שליט"א וכן כל ספרי מו"ר
שלוחה 5

תיקון נפטרים
ע"י מניין אברכים באופן פרטי לזיכוי ללא שמות נוספים
שלוחה 7

קביעת פגישה למו"ר
אך ורק דרך הטלפון
שלוחה 6
הציפור מתבקש בכל לשון של בקשה לא לדבר ללא קביעת תור מראש

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה
שאל את הגבט או היכנס לאתר הישיבה

כולל לאברכים מצויינים החזקת אברך
ללימוד התורה הקדושה להצלחתך

ישיבה גדולה לבחורים תפארת התורה
שלוחה 10

בית הוראה שאלות אקטואליות בהלכה
שלוחה 2

לקבלת ההלכה היומית ב- 12 ק' של הלכות
יש לשלוח בקשה בזאטאפ

חלוקת ספרי הזוהר היומי ללא עלות
שלוחה 4

תהילים לילדים להזכרת שמות בלימוד התהילים לילדים שלוחה 11

מכון להוצאת ספרים
ניתן להקדיש לע"נ

הכל בטלפון אחד:
03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | 03-55200004
אורט ישראל 4 בת-ים | קו שמיעת שיעורים: 073-3718129 | טלפון וואצאפ 054-4776356

שיכוב: יצחק ישראל יוקר
054-655-4554

הילולא דצדיקיא

יום ראשון - י"ט אדר

יט. רבי שמואל ענגל אב"ד האדומישלא, מח"ס שו"ת מהר"ש ענגל | רבי אברהם חלאווה, מח"ס מנחת אברהם | רבי אליעזר ירוחם אלישר אביו של הרב ישא ברכה | רבי יוסף חיים זוננפלד גאב"ד ירושלים, תרצ"ב | רבי מאיר יחיאל הלוי מאוסטרובצה, תרפ"ח | רבי יצחק חדאד הראשון, מג'רבה, מח"ס תולדות יצחק, תקט"ו | רבי דוד מדינוב בעל הצמח דוד | ר' רחמים לוי, מתלמידי רבינו מרדכי שרעבי, תשמ"א | רבי שמעון יהושע חיראר, התשע"ה

יום שני - כ' אדר

כ. רבי יוסף הכהן כוג'הינוף מגדולי רבני בוכרה | רבי יואל סירקיש מקראקא, מח"ס הבית חדש, ה' אלפי ת' | רבי שמואל עלוש, מח"ס ויאמר שמואל, תשי"ט | רבי שמואל קלמן זיידל ב"ר מנחם מנדל שרשבסקי, תשי"ז | רבי אליהו משען, מגדולי מקובלי אר"ץ, התרמ"ב | רבי שלמה זלמן אוירבאך ראש ישיבת קול תורה, תשנ"ה | רבי משה יהושע הגר, האדמו"ר מויזניץ, תשע"ב

יום שלישי - כ"א אדר

כא. רבי שלמה יוסף זוין עורך האנציקלופדיה התלמודית, תשל"ח | רבי רפאל דוד בידוגו אב"ד מקנס | רבי אברהם בן מוסא, מח"ס מנחת סוטה, תצ"ג | רבי אלימלך מליז'נסק בעל נועם אלימלך, תקמ"ז | רבי חנניה שאול, מח"ס מגן שאול | רבי מאיר הכהן שיף, המהר"ם שי"ף | רבי יצחק אלחנן מקובנא, מח"ס שו"ת באר יצחק, תרנ"ו

יום רביעי - כ"ב אדר

כב. רבי יצחק אברהם שלמה מחכמי בבל | רבי חיים אלחדיף, מח"ס טוטמיה חיים | רבי אלעזר הלוי בן טובו, מח"ס פקודת אלעזר, תרמ"ו | רבי מאיר יונה, רב במגדל העמק, מח"ס בית מאיר, תשד"מ | רבי יחיאל מיכל הלוי עפשטיין, מח"ס ערוך השולחן | רבי אברהם מאיר יעקובוביץ רבה של נחלת יהודה, תשנ"ב | רבי יעקב חורי, מח"ס בני יעקב לבושים, תרפ"ט | רבי חיים ב"ר ישראל אביחצירא מפריז קבור בירושלים | ר' אליהו ציון סופר זצ"ל ראש ישיבת רכסים

יום חמישי - כ"ג אדר

כג. רבי מנחם סירירו רבו של היעב"ץ | רבי יצחק מאיר אלתר החידושי הרי"מ מגור, תרכ"ו | רבי יעקב רוקח מטריפולי, מח"ס שלחן לחם הפנים, תרנ"א | רבי אליעזר דוד ברנד אוצר הפוסקים, תשנ"ה | רבי יאשיהו פינטו, הרי"ף על עין יעקב, ה'ת"ח.

יום שישי - כ"ד אדר

כד. רבי חיים אלגאזי מקושטא, מח"ס נתיבות המשפט | רבי אליהו הכהן, מח"ס שבט מוסר | אדר ב' הרב אליהו ברוך פינקל - תשס"ח | משה יהודא ליב לנדא, רב העיר ב"ב, התשע"ט.

יום שבת - כ"ה אדר

כה. רבי סלמן חוגי עבודי אב"ד בירושלים, תשל"ג | רבי גרשון מקיטוב גיסו של הבעש"ט, תקכ"ה | רבי יצחק אביחצירא בבא חאקי רבה של רמלה לוד, תש"ל (אדר ב')

משולחן המלך

פנינים מיסרים ומעשיות השווים לכל נפש
הנערכים משולחן המלך מתוך
שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב **מרדכי ג'עדי** הי"ו

'המלחמה האמיתית...'

כשגמרנו בשבת שעברה את קריאת התורה וקראנו פרשת 'זכור', בדיוק כשגמרנו פרשת 'זכור', שמענו את האזעקות כאן בישיבה, ושמענו לאחר מכן איך שמרביצים לעמלק ששם, הפרסי. וכל זה אחרי שקראנו 'זכור את אשר עשה לך עמלק', 'תמחה את זכר עמלק'. **איזה כוח חזק יש לעם ישראל כשמכלים את עמלק מן העולם כשאומרים פרשת 'זכור', והקדוש ברוך הוא מכלה אותו מלמעלה ואנחנו קוראים פה למטה.**

צריך לדעת שעיקר המלחמה זה לא פה, אלא המלחמה היא קודם למעלה, והמלחמה היא בבית המדרש כשתלמידי חכמים לומדים בבית המדרש, וכשבתי הכנסיות אומרים 'זכור את אשר עשה לך עמלק', ואז למעלה מסדרים את הכל בין השרים של האומות, ואז הכל נגמר. ומי עושה את הכל?, זה חכמי ישראל.

'נפילת הפרסי השנה...'

כותב ה'בני יששכר' שמי שקורא את המגילה, ניצול מכל צרות וייסורים. אומר ר' יואל מסאטמר ע"ה, שכדאי לו לאדם לחיות שבעים שנה, ולסבול נסיונות קשים, בשביל לשמוע מגילה רק פעם אחת בחיים.

אומר הבעש"ט, שמי שקורא את המגילה למפרע, לא יצא. כלומר אם הוא חושב שזה היה למפרע, היה פעם, אדם זה לא יוצא ידי חובה. כי הקדוש ברוך הוא עושה ניסים בכל דור ודור. **וגם הפרסי שאומר שיש לו היום 'אטום', הקדוש ברוך הוא יאבד אותם בפורים הזה**, 'חרבם תבוא בלבם, וקשתותם תשברנה'.

'התעקשותו של עמלק להילחם'

רבותינו אמרו במכילתא: 'כשיצאו ישראל ממצרים והיו בקריעת ים סוף, עמלק ראה שהמצרים טבעו ו-60 ריבוא מעם ישראל יצאו מהים. הוא לא יכל לסבול זאת והשתגע לגמרי, ואמר 'לא יקום ולא יהיה את הדבר הזה', וכינס כל אומות העולם, מיליונים כחול הים וצייד אותם באותו זמן בחרבות, וכולם עומדים לשחוט את עם ישראל חס ושלום כשהם יצאו מהים'. לכן יש פיוט 'מי כמוך' שקוראים אותו הספרדים בשבת 'זכור' וחיברו רבי יהודה הלוי , שזה מדבר בין השאר על 'שירת הים'.

כשראה משה איך שבאים מיליונים של עמלקים, התחיל לבכות לפני השם יתברך. מה עשה הקדוש ברוך הוא?, בקריעת ים סוף כולם הפכו להיות מאובנים ונשארו באותו 'פוזה' ולא יכלו לזוז. כמו שהיה בזמן הרש"ש שהתנפלו עליו הערבים ושלחו כמה גברתנים, והם עומדים עם היד באויר לא יכולים לזוז.

'כל דור והעמלק שלו'

כל אלה שבאו להתנפל על עם ישראל, כולם היו מאובנים 'ידמו כאבן'. אך עמלק עם לב האבן עדיין התעקש להילחם בישראל, וקיבל מפלה.

'בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם'. אומר רבי שלמה ברוודה: 'איך שעומדים עלינו כל האויבים, צריך האדם להשריש בליבו ולדעת שכל מה שאנחנו חיים וקיימים זה רק בחמלת השם אלוהינו. גם היום הכל בחמלתו ואהבתו איתנו. 'עמלק', עיקר מפלתו זה לימוד 'קטורת', והשבוע זה יהיה בפרשה שלנו. וגם כן עיקר מפלתו זה ע"י לימוד ה'קבלה'.

'תרנגולים במטוס'

אספר לכם מה שהיה בזמן מלחמת העולם השנייה. בישיבת 'פורת יוסף' היה לנו רב גדול, זקן רבני 'ארם צובא', קראו לו רבי אברהם רפול. כל יום היה נכנס לכיתה אחרת בישיבה ונותן לנו מוסר. באחד הפעמים בזמן שהגרמנים התקרבו לכיוון א"י, קראו 'פיטום הקטורת' בעשרה בישיבת 'עוז והדר' של המקובלים 'בפורת יוסף' לבטל את הגזרות.

היה כאן בירושלים את מורנו ורבנו רבי יהודה פתיה שידע שהמצב בארץ ישראל סכנה גדולה. גם המופתי הערבי שיתף פעולה עם הנאצים כדי לעזור להם לאתר את בתי היהודים כדי להקל על הטבח. החליט הרב פתיה לעשות מעשה נועז. הוא עשה טיסה עם המקובלים ולקח לטיסה גם תרנגולות. לשם כך הוא שכר מהבריטים מטוס. שבע מקובלים עלו למטוס, וגם לול של תרנגולות...

'מעלת פיטום הקטורת'

הטייס חג מס' פעמים סביב גבולות הארץ, והיו שוחטים את התרנגולות תוך כדי. הטייס הבריטי היה יהודי, ותיאר ברעיון לעיתון 'ג'רוזלם פוסט' בהתרגשות את אשר אירע במטוס, איך שהמקובלים קראו פרקי תהילים, והדם של התרנגולות היה מותז לכל עבר במסלול. החברים של הטייס הזה צחקו עליו שלקח על עצמו את המשימה, אך הוא ירד מהטיסה בהרגשה של ניצחון.

ימים ספורים אחרי מעשה זה נסוגו הנאצים, ובאותו זמן נפטר חכם יהודה פתיה, זכותו תגן עלינו, אמן .

הזוהר הקדוש אומר: 'אם אנשים היו יודעים מעלת הקטורת, היו שמים את זה כתר על ראשם'.

'לכל אחד יש אות וצינור מיוחד'

כתוב בפרשה שלנו 'כי תשא את ראש בני ישראל'. 'ראש' זה ראשי תיבות- 'שישים ריבוא אותיות' שבתורה. כי בתורה יש 60 ריבוא אותיות. ולמעשה יש 30 ריבוא. אם כן מאיפה

מפי מרן מו"ר גדול המקובלים
הרב **בניהו שמואלי** שליט"א

השיעור השבועי
דף היומי מוסר והלכות
מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המייש"ר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

משולחן המלך

באו 60 ריבוא?, אומר הגאון חיד"א: 'דע לך כי יש אותיות שהן מתחלקות, כמו-א' שזה אותיות - י', ו', י'. ש'- מתחלק לשלושה ו'. וכך, אם תחלק את האותיות פעמים, יש 60 ריבוא אותיות לתורה. לכן 'ישראל' זה ראשי תיבות 'יש שישים ריבוא אותיות לתורה', וכל יהודי יש לו אות אחת שמשם נמשך לו 'צינור' ויורד לו שפע לנשמה שלו להשפיע לו קדושה מהשכינה.

'60 ריבוא אחים'

השכינה הקדושה היא אמא שילדה את כל ה-60 ריבוא האלה, ו-60 ריבוא נשמות של עם ישראל הם בבטן של השכינה, כולם ביחד בבטן אחד של השכינה הקדושה, וכולנו אחים מבטן אחת, כמו 'תאומים'.

לכן, צריך להיזהר מאוד שלא לפגוע בשום יהודי. ובספר תורה, אם אות אחת נוגעת בחברתה, ספר התורה הזה לא בסדר. וצריך להיזהר שהספר תורה יהיה כשר ולא יפגע באף יהודי,

בפרט עכשיו אחרי 'פורים' שקיבלנו מחדש את התורה מאהבה, ואור התורה מאיר עלינו צריך אהבה ואחוה. לא סתם עשינו משלוחי מנות ומתנות לאביונים וזכר למחצית השקל.

אז לכן כתוב "כי תשא את ראש בני ישראל", כי כל הנשמות כלולים ביחד.

'כל נשמה והאות שלה'

מה אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה במתן תורה?- "ואת המטה הזה תיקח בידך אשר תעשה בו את האותות". אל תקרי 'אותות', אלא 'אותיות'. כשעם ישראל קיבלו את התורה, היו כולם עומדים בסדר מסויים.

אומר ה'חתם סופר' שהם עמדו בסדר שכתוב בתורה- "בראשית ברא אלוהים את השמיים ואת הארץ..." כל אחד לפי האות שהנשמה שלו מקבלת ממנו את השפע, שם נעמד. לכן אמר לו השם למשה רבנו 'המטה, תעשה בו את האותיות, תסדר אותם לפי סדרם'.

'אני יחזיר את האות שנפלה'

לכן דוד המלך אומר בתהילים, "גל עיניי ואביטה נפלאות מתורתך". אומר רבי שלמה הכהן מרודמסק, מה זה 'נפלאות'? דוד המלך אומר - 'ריבונו של עולם, תמחל לי, ואני אחזיר את עם ישראל בתשובה ואעשה את כולם ספר תורה אחת כשר, שאף אחד לא יפגע בחברו'. ואז הוא היה מתפלל 'ריבונו של עולם תפתח לי את העיניים ואני אראה איזה 'אות' נפלה מהתורה, כדי שאני אחזיר אותה'. מה זה 'אות'?, הכוונה ל'נשמה' של יהודי. לכן הוא אומר 'גל עיניי ואביטה'. אומר רבי שלמה: 'נפלאות', אל תקרי **'נפלאות'**, אלא תחלק את התיבה לשניים- **'נפל אות'** מתורתך'. אומר דוד 'איפה נפל?, ואיזה אות נפלה?, ואת האות הזאת אני אחזיר בחזרה לתורה'. לכן, 'כי תשא'- **'תשא'** זה ראשי תיבות- 'תורה, אמונה, שבת', כי שקולה השבת כנגד כל המצוות.

'חשיבות עניית אמן בכוונה'

שאל משה רבנו את הקדוש ברוך הוא: 'מתי תרום קרנם של ישראל?' אמר לו ב'כי תשא'. מה הכוונה?, אלא, **'תשא'** זה ראשי תיבות- 'תורה, אמונה, שבת', וזה העיקר.

"ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם". רבותינו אמרו **'איש'** זה ראשי תיבות 'אמן יהא שמיה-רבא'. מי שאומר 'אמן יהא שמיה רבא' קורעים לו גזר דינו, ובזה 'תרום קרנם'.

אמרנו 'במה תרום קרנם?, **'בכי תשא'**- זה ראשי תיבות 'בכל כחכם תענו אמן יהא שמיה -רבא'. לכן דרשו רבותינו- את מי תשים 'ראש'?, את מי שמוסר את נפשו. כלומר 'ונתנו איש כופר נפשו', מי שמוסר נפשו לעם ישראל, רק הוא יכול להיות 'ראש' בני ישראל. כמו משה רבנו שמסר את נפשו. מה אמר משה רבנו- "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת".

'החכמים ששיחקו במלאך המוות'

לפעמים רואים שה' משאיר עוד קצת אתחכמי הדור בעולם, בשביל שיזכו ללמד עוד תורה, ועוד לעשות למען עם ישראל, ועוד לזכות אותם.

פעם סיפר חכם מרדכי אליהו שהוא שמע מפי ר' יהודה צדקה, שבעל 'כף החיים', באמצע הלילה ראה את מלאך המוות שבא אליו ואמר לו שיבוא אתו כי הגיע הזמן. ענה לו הרב 'לא!'. ענה מלאך המוות 'שלחו אותי לקחת אותך'. אמר לו הרב: 'תלך מפה! יש לי עוד עבודה, עוד לא סיימתי את ספר 'כף החיים, ויש לי זמן'. ענה לו המלאך 'נכון, בגלל שאתה עניו גדול, יש לך זכות לחיות. אך אמרו לי לקחת אותך, כי יש איזה גזירה, והקדוש ברוך הוא ביקש לקחת צדיק שיכפר על הדור'.

ענה 'כף החיים': וכי אני צדיק? יש עוד צדיקים?

אמר מלאך המוות: 'אם כן אני אלך לחכם יחזקאל עזרא' שהיה צדיק גמור. הלך אצלו מלאך המוות ואמר לו 'באתי לקחת את נשמתך, כי יש גזירה. חכם יעקב סופר שלח אותי אליך'. ענה לו ר' יחזקאל: 'דחילאק!, **תעזוב אותי. יש אחד חלאבי- חכם יצחק שרים, והוא מגן על הדור'...**

בבוקר, נכנסו חכם יעקב סופר וחכם עזרא יחזקאל לבית המדרש, והרב צדקה ישב במקומו. אמר חכם עזרא לרב סופר 'למה שלחת אותו אלי? אין לך דרך ארץ?' ענה לו: 'מכיוון שאתה צדיק. ואיך

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן רות הי"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת פאגי תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

משולחן המלך

אתה ניצלת ממנו?' ענה לו: 'שלחתי אותו לחכם יצחק שרים'... ובאמת, באותו הזמן נפטר חכם יצחק שרים.

'היכן שאתה נמצא זהו מקומך'

יש הלכה בפורים- 'פרוז בן יומו, נקרא פרוז'. מה הפירוש? אדם למשל בא לפורים לאיזה עיר, עליו לעשות את כל הלכות פורים כאותה העיר. זה נובע מכך שפורים זה הזמן להשריש בנו שהכל הוא בחשבון. גם שהותו של אדם במקום הפרזים, ואפילו ליום אחד, זה לא מקרה. אלא ביום זה הוא נשלח מהשמיים למקום הזה. וצריך כל אחד להבין, שהמקום בו הוא נמצא, שם תיקונו, ואין כאן מקרה. כבר אמרו הראשונים 'מה זה 'מקרה'?, 'רק **מה**', או **ה' רקם**'.

'פורים זמן שמסוגל לישועות למעלה מדרך הטבע'

הגמרא מספרת במסכת מגילה, פעם אחת נתבסם רבה מיינו בסעודת פורים, וקם ושחט את ר' זירא. למחרת התפקח מהיין, ביקש עליו רחמים והחייה אותו. בזה המעשה גילו לנו רבותינו, ש'יום הפורים מסוגל לישועות ורפואות למעלה מדרך הטבע'. אפילו חולה שנצרך לרפואה בבחינת תחיית המתים, כמו המעשה בגמרא, יכול לקבל ישועה.

לכן, ראשי התיבות של 'ונאמן אתה להחיות מתים', הוא גם ראשי תיבות של 'ומשלוח מנות איש לרעהו'. וסופי תיבות של 'ונאמן אתה להחיות מתים' הוא 'מתנה'. וכתוב בספרים הקדושים, שע"י המצוות של משלוח מנות ומתנות לאביונים, מבטלים תשע מאות ושלוש מיני חוליים. ולכן צריך להיות בשמחה, ולדעת שהכל מאתו יתברך.

'השמחה בכחה לשבר חומות'

הגמרא מספרת, שכאשר הגיע המן להביא את הלבוש והסוס למרדכי, הוא היה מתפלל באותו זמן. 'המתין לו המן עד שיסיים'.

שואל הבן איש חי ע"ה, שזה פלא. למה המתין ולא הפריע לו באמצע התפילה? הרי הוא בא לקיים גזירת המלך אחשוורוש, וצריך לעשות זאת תכף ומיד?

אומר הבן איש חי, שהוא המתין ולא בישר לו את הבשורה הטובה בתוך התפילה, כי הוא ידע שתפילה מתוך עיצבון לא מתקבלת והיא לא כ"כ חשובה כמו תפילה מתוך שמחה שבוקעת את כל הרקיעים, ואין שום מחיצה שמעכבת בעדה. לכן, אם המן הרשע ידע את הסוד הגדול הזה, גם אנחנו צריכים להתפלל מתוך שמחה.

פעם היתה איזו גזירה באיזה מקום, והמלך אמר לכולם לצום. הרב לעומת זאת אמר- לא לצום, אלא לעשות שמח ולרקוד ולשמוח. ואכן, בזכות זה הגיעה להם הישועה.

לאחר מכן, שאל המלך את הרב: 'איך אתה עברת על דבריי?'. ענה: 'תדע לך, שאצלנו זה ידוע שמתוך שמחה, באה הישועה'.

'הרעיונות של המן הרשע'

כתוב ב'מדרש אסתר רבא'- **"ובמלאות הימים האלה עשה המלך משתה גדול לכל שריו ועבדיו"**. אמר רבי יצחק נפחא- המן הרשע בעלילה גדולה בא, ואמר לאחשוורוש 'תשמע, אלוהיהם של אלו שונא זימה. לא ראית מה קרה במדיין ש- 24,000 הלכו?

' תעשה משתה גדול, תעשה להם פיתויים, תשקה אותם יין, וכך תצליח. הם לא יעסקו בתורה ומצוות באותו זמן, וכך נצליח עליהם'.

מרדכי היה מכריז שאסור ללכת לסעודת אחשוורוש. אבל זה היה קשה, והלכו 18,000 מעם ישראל למשתה, ושם נתקלקלו.

מיד עמד שרו של 'עמלק' ואמר: 'ריבונו של עולם, בוא תראה מה שהם מאמינים בך, ותראה מה שהם עושים'. אמר לו: 'אבל תורה מה תהא עליה?',

אמר לו השטן: 'מספיק לך תורה בעליונים'.

'הסכם אליהו הנביא ומשה רבינו'

באותה שעה התורה לבשה שק והתחילה לבכות. מלאכי השרת צעקו: 'ריבונו של עולם, אם עם ישראל בטלים מן העולם, אין עולם ואין מי שיחזיק את העולם'.

מה עשו?, הלכו ועוררו את אליהו הנביא ואמרו לו שיש גזירה קשה. בא אליהו הנביא ורץ אל האבות וסיפר להם. **הלך אליהו ועמד על שפת הירדן וצעק -'משה, משה, עם ישראל בצרה'**. שאל אותו משה: 'יש צדיק למטה?', אמר 'כן, מרדכי יהודי'. 'תבדוק אם הגזרה נחתמה בדם?', בדק אליהו וראה שעדיין לא נגזרה בדם אלא בטיט, ואפשר להתפלל. אמר לו 'אני אתפלל למעלה ואתה למטה, ונבטל את הגזירה', וכך היה.

'הכל זה הכנה לעוד ישועה'

'**מגילה**', ראשי תיבות 'להעביר גילולים מן הארץ'.

כתוב בספר 'באר מים חיים', ששלחה להם אסתר לחכמים: 'קבעוני לדורות', כי ידוע שסיפורי מעשיות שבתורה, ומה שהקדוש ברוך הוא עושה גדולות, הם מסוגלים להביא ישועות לאיש הקורא

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ₪ חד פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
ודעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

משולחן המלך

"הראני נא את כבודך"

(פ' לג פסו' יח).

בפרשה אנחנו קוראים שמשה רבנו מבקש מהשם יתברך הראני נא את כבודך – שרוצה לראות בכבוד מלכות שמים. **ואנחנו כשנרצה לראות בכבוד השם איך נוכל לראות ולהרגיש את כבוד השם? כבוד השם הוא בזה שאדם מחזק את ליבו שהשם ממלא כל עלמין וגם בזמן שהוא לא מבין את השגחת השם, הוא מאמין שזה טוב לו הניסיון הזה, בכך הוא מפרסם ומגלה את כבוד שמים בעולם.**

רבי נח וינברג זצ"ל היה נוהג להמשיל משל נאה –

לזקן העירה היה סוס יחיד, שבעורתו היה מתפרנס. באחד הימים ברח הסוס מן האר‌ווה. נגשו כל תושבי העירה לנחמו, ואמרו לו: איזה רעה קרתה לך... אנחנו באים לנחם אותך.

אמר להם הזקן: מי אמר שזה רע? אולי זה טוב?

בינתיים הסתובב הסוס במרחב, וחבר לכמה סוסי בר נוספים. הוא נעשה רעב, וכשראה שאינו יכול להשיג לעצמו אוכל, חזר לארווה שלו ביחד עם עוד כמה סוסים כדי לאכול.

אמרו אנשי העירה לזקן: אכן, צדקת. טוב היה שהסוס ברח, הנה הרווחת עוד כמה סוסים בחינם.

אמר להם הזקן: מי אמר שזה רע? אולי זה טוב?

לא חלפו ימים רבים ובנו של הזקן החליט לרכוב על אחד מסוסי הבר, הסוס שלא היה מאולף, התפרע והשליך את הבן על הארץ, ושתי רגליו נשברו.

באו אנשי העירה לזקן ואמרו: אכן, דברת בחכמה. באמת רק רע יצא לך מן הסוסים שבאו אליך בחינם, בדיוק כמו שאמרת.

אך הזקן הגיב באותו האופן: מי אמר שמה שקרה לבן שלי הוא רע? אולי זה טוב?

הפעם התקשו האנשים לעבור על כך בשתיקה: איך יתכן שיצא דבר טוב משבר נורא כזה? אינך רואה כמה הבן מתייסר?

אולם הזקן משך בכתפיו ולא השיב.

לימים הגיעו חילי הצאר ניקולאי, וגיסו את כל הבחורים בעירה לצבא הרוסי. כשבאו לביתו של הזקן וראו את מצבו של הבן ואת רגליו השבורות – השאירו אותו במיטתו.

חלפו כמה חודשים. השברים התאחו, והבן חזר להתהלך על רגליו כאחד האדם. שאר חבריו בעירה שגויסו לצבא סבלו חרפת רעב, וחלקם גם מתו במלחמות. או אז התברר לכולם כי השבר אינו הרע, היה בעצם נס והצלה גדולה.

מבטו של האדם הינו מצומצם. הוא באמת אינו יודע מה טוב לו ומה רע לו. לכן צריך כל אחד לבטוח בבורא יתברך, וכשהוא עושה זאת הוא מצליח.

כמה עלינו להתחזק בהבנה הזאת להרבות באמונה בהשם יתברך אשר הוא ממלא כל עלמין, ורק כך נוכל לשמוח בצורה נכונה,

שבת שלום ומבורך

צדיק באמונתו יחיה

דיבורים קדושים בענייני **"אמונה"**

מאת הרב **יוסף עברלחק** שליט"א

מאברכי המוסדות

אותם בעת צורכו. כמו שאמר 'קהלת': **'מה שהיה הוא שיהיה'**, כלומר, כל מה שהיה בסיפור הישועה, זה הכנה לעוד ישועה. לכן אמרה אסתר **'קבעוני'**, שיהיה מעשה זה כתוב בספר, כדי שתשועתי תהיה לנצח בכל דור ודור להיות ישראל נושע. כמו שכתוב "והימים האלה נזכרים ונעשים"- **'נזכרים'** בסיפור המעשה שלהם, **ו'נעשים'**, שנעשה ישועה כמאז מקדם.

כל זה למי שקורא את המגילה שלא בזמנה. כל שכן מי שקורא אותה בזמנה.

'אחשוורוש בורח מסכינים וחרבות'

"בלילה ההוא נדדה שנת המלך", שנת מלכו של עולם, וגם נדדה שנת המלך אחשוורוש באותו לילה, וחלם חלום בלהות וראה בחלום את המן עם הילדים שלו רודפים אחריו עם סכינים, וזה נותן לו בעיטה, וזה רוצה לשים בו חרב. והוא בורח וצועק. התעורר עוד הפעם ועוד פעם ישן ואיזה פחדים נכנסו לו. כשקם, אמר: 'אולי מישהו עשה לי טובה ולא החזרתי לו?'.

ולכן קרא לסופרי המלך אלה בני המן, שיביאו לו את הספרים- "וימצא כתוב על בגתנא ותרש", והם שינו ל'בגתן או תרש' כי הרשעים האלה בני המן חשבו להגיד שהרגו בן אדם מספק, ולכן לא מגיע למרדכי מתנה.

בא מלאך ועשה את זה 'בגתן ותרש'. זה דבר פלא איך אחשוורוש עזב את הדבר הזה?, כי הרי אם אדם יציל איזה מלך גדול ממוות, הוא לא ילך אצלו ישר וישלם לו שכר?. אלא הכל זה עילת העילות, והקדוש ברוך הוא סידר את כל זה. כי הקדוש ברוך הוא רוצה שזה יגיע ביום שצריך.

'הקב"ה מסדר את ההצגה'

'ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות'- כולם צמו שלושה ימים שזה 72 שעות. היא אמרה 'אני אצום 'כן' שעות', שזה 70 שעות, שלא יעלה לה ריח בפה, כי אחרי שלושה ימים יש ריח בפה.

באותו זמן אחשוורוש היה מוכה בסנוורים והיה רואה הכל מטושטש והיה משתגע ולא ידע מה לעשות. כשנכנסה אסתר, בא מלאך והיטה את ראשו, והוא ראה את אסתר ונתרפא. מיד "ויושט המלך לאסתר את שרביט הזהב". רואים איך הקדוש ברוך הוא מסדר לנו את העניינים. ואז הייתה ישועה גדולה לעם ישראל.

'הבעל שם טוב ראה 14 שנה קדימה'

הבעל שם טוב היה באיזה בית, והכינו לו שם מכל טוב שבעולם, וכיבד אותו בעל הבית מאד. הוא אמר לו לעשיר הזה 'תראה, יש פה עוד איזה יהודי עשיר שגר אצלכם בכפר. אני ממהר עכשיו מאד. אתה כשיזדמן לך, תיתן לו את המכתב הזה'. אמר לו 'אין בעיה'.

שם את זה באחת החליפות שלו ושכח מהעניין.

אחרי 14 שנה נזכר...

איך?, כי ירד מהנכסים שלו לגמרי, והוא מחפש בבית איזה כסף לעשות חג. לפתע ראה באחת החליפות את המכתב הזה. לקח איתו את המכתב והלך לבן אדם הזה, וחשב 'עדיף מאוחר מאשר אף פעם'. הלך לבן אדם הזה ואמר 'תשמע, אני מבקש ממך מחילה. זה מכתב מלפני 14 שנה...', ההוא פותח ורואה שכותב לו הבעל שם טוב 'הבן אדם שמוסר לך את המכתב הזה הוא ירד מהנכסים שלו ואין לו כסף ואין לו כלום. תעשה טובה, תחזק אותו ותעניק לו...' אכן העניק לו. **רואים שהבעל שם טוב ידע שהוא ישכח.** אך הכל מסודר. בעוד 14 שנה הוא יהיה צריך את הכסף.

'רק שלא יעבור ליד האוזן'

ההנהגה של הקדוש ברוך הוא היא נסתרת, ויש במגילה הרבה סודות והרבה ישועות. לכן האדם

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

>> להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת העלון למייל"

>> להפצת העלון בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

משולחן המלך

יתבונן בה, וידע לו שיהיו לו ישועות גדולות בע"ה.

ולכן גם במגילת אסתר לא כתוב שם הוי'ה במפורש, אלא הכל ברמז. כמו למשל: "יבוא המלך והמן היום", ראשי תיבות - הוי'ה. לכאורה, אסתר הזמינה את המן צורר היהודים אל המשתה, וזה גרם לבהלה ומהומה אצל היהודים. אך למעשה, כל מעשה ישועתם של ישראל התגלגלה דרך המשתה. ולכן רמזו בראשי תיבות הפסוק הזה, שם הוי'ה ביושר.

גם הקדוש ברוך הוא שולח לנו פעם בשנה איגרת בפורים ואומר: 'בניי, תעיינו באיגרת'. אך ישנם יהודים שכל שנה ושנה, המגילה עוברת להם ליד האוזן, אך שוכחים מהאיגרת. והם מפסידים את השפע ואת האמונה ואת הזכות הגדולה.

'יהודי אף פעם לא מתייאש'

אמרה זרש להמן **"אם מזרע היהודים מרדכי אשר החילות לנפול לפניו, לא תוכל לו, כי נפול תיפול לפניו".** כל זה אצל הגויים, **אך אצל עמ"י אין דבר כזה. אלא, נפלתי, קמתי.** אפילו קרתה איזו בעיה, עמ"י קמים ומתחזקים בכל מצב.

כמו שאמר הרב 'תפארת שלמה מרודמסק, "אם מזרע היהודים מרדכי", היה יכול להגיד 'אם מהיהודים מרדכי', אם כן מה הכוונה 'מזרע היהודים'?

אלא אומרים דרך רמז שבנ"י דומים לזרעים בשדה. אפילו אתה רואה אותם נרקבים וכלים כמו זרע, לא מתייאשים. אדרבא, הריקבון והשפלות גורם להם לפרוח ולגדול כאילנות חזקים מחדש. לכן עלינו לדעת שאין אף פעם ייאוש.

'המן - גם תוכו רע'

כתוב במגילה **'לעשות כרצון איש ואיש'.** הגמרא אומרת: 'איש' זה מרדכי, 'ואיש' זה המן. מה העניין ברמז הזה?, 'ואיש' זה אותיות 'יאוש'. המן הוא המתייאש, אך 'איש' זה ראשי תיבות 'אין שום יאוש', ואילו אצל מרדכי, אין שום יאוש.

לכן כתוב "וימלא המן חֵמָה"- כלומר כל קללה אפשר להפוך אותה לטוב ע"י שממלאים את המילה באותיות המילוי שלו. אך במקרה הזה, אפילו שנמלא את המילה 'המן' כך- הה, מם, נן, גם אותיות המילוי יוצאות 'המן', ועדיין ה'חֵמָה' תישאר בו, ואין לו תקנה. אך כמו עמ"י, אין בעולם.

'הפתרון לזכירת הלימוד'

היה יהודי אחד שהיה עושה חסד עם כולם. יום אחד סידרו לו מהשמים שיציל את בן המלך הצלה גדולה.

אמר לו המלך: **'אני רוצה לגמול לך טובה, ואני נותן לך להיכנס לאוצר שלי ולקחת כל מה שהוא רוצה במשך שעתיים.**

נכנס לעשרים דקות ואסף שני שקים מלאים אבנים טובות, ואמר לעצמו שיותר מזה הוא לא צריך...

כשהגיע לצאת, ראה אותו שומר הסף ואמר לו 'אתה לא מתבייש לקחת מהאוצר של המלך?'

ענה האיש 'שהמלך הרשה לו.' אך השומר לקח לו את השק ורוקן אותו וזרק עליו את השק הריק. אך האיש לא התייאש כי ידע שיש לו עוד שעה וארבעים דקות לאסוף מהאוצר, ואסף שוב פעם, אך השומר שוב פעם תפס אותו והוריק לו את השק. אך האיש שוב חשב לעצמו שילך לאסוף עוד, ויֵצא הפעם מציאה אחרת. אך גם בדרך האחרת שרצה לצאת ממנה היו שומרים שלקחו לו את תכולת השק. כך זה קרה ארבע פעמים. בפעם החמישית שאסף מהאוצר, חיכו לו בחוץ כל אנשי המלך ואמרו לו 'כל מה שאספת עד כה ולא התייאשת, זה שלך. המלך סך הכל רצה שתאסוף כמה שיותר. הוא ידע שאחרי עשרים דקות אתה תגיד שזה מספיק, אך הוא רצה שתאסוף עוד ועוד...'

אותו הדבר, ידע האדם שלפעמים הוא לומד למשל תורה, אך שוכח את הלימוד. לא יתייאש, אלא ילמד עוד הפעם ועוד הפעם. כך בכל דבר בחיים. זה ניסיון, ולבסוף השם ייתן לאדם כל מה שהוא טורח. זה מלמד אותנו שאין יאוש.

כל נתיבותיה שלום

לימוד מידות התנהגות ורחמים בדרכי התעלות "במידות טובות" והנהגות דרך ארץ מאת הרב **משה אהרון זוארץ** שליט"א

מאברכי המוסדות

המתנה הגדולה מאבא האוהב

נפתח במעשה שסיפרו ר' משה שמואל שפירא זצ"ל ראש ישיבת "באר יעקב" בספרו "זהב משבא":

יום הכיפורים בבית הכנסת של פטרבורג שברוסיה, התקופה – תקופת שלטונו של הצאר. שם בבית הכנסת התאספו כל יהודי העיירה וביניהם עשירי עולם שהיו מקורבים מאוד לממשלה הרוסית דאז. כמנהג ישראל גם שם מכרו את המצות בדמים, כל המרמה הרי זה משובח והאחרון שלא הוסיפו עליו זוכה בקניית הזכות לקיום מצוה זו.

אז הגיע עת מכירת "הפתיחה" של תפילת הנעילה – התפילה החותמת יום קדוש זה. כיבוד זה נחשב חשוב במיוחד, המחיר שנקבע לפתוח בו היה 005 רובל, סכום גדול ונחשב לזמנם, סכום שראוי לפתוח בו בהתאם לעשירים המופלגים ששהו שם.

המחיר הלך ועלה, זה מוסיף מכאן וזה מוסיף משם, עד שהברון גינזבורג המפורסם הציע 2,000 רובל.

מר פולק – עשיר גדול שהיה פוקד את בית הכנסת ביום כיפור בלבד, העלה את הסכום ל005,2 רובל – סכום עצום השווה כיום למאות אלפי דולרים, ואכן לבסוף זכה במצוה.

כאשר הודיע לברון פולק שזכה ב"פתיחה" של נעילה שאל את שכנו היושב בסמוך אליו: "מהי "פתיחה" של נעילה? מה עלי לעשות"?

שכנו ההמום פתח פיו בשאלה: "אתה נותן סכום גדול שכזה ואינך יודע מה זה ועל מה זה"?!

השיב הברון פולק: "נכון, איני יודע, אבל מה שברור לי שאם על דבר זה הברון גינזבורג מוכן לשלם 000,2 רובל – זה דבר חשוב שראוי לשלם עליו 000,2 רובל ואפילו 005,2 רובל, כי הוא 'מבין' גדול בעסקים ויודע מה זה סחורה, עכשיו תענה לי מה זה ה"פתיחה" של נעילה שקניתי ומה אני צריך לעשות"?

המעשה אמיתי ויפה, המוסר ההשכל שבו בצידו: הקב"ה בורא וקונה שמים וארץ, הוא המחיה את כולם, והכל מאיתו, והוא אומר לנו: "בני, מאהבתי אתכם הבאתי לכם מתנה מופלאה – שבת קודש".

כך מובא בגמ' במסכת שבת (דף י', ע"ב) שאמר הקב"ה למשה רבנו: "מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושמת שמה, ואני מבקש ליתנה לישראל".

אם הקב"ה הוא מעיד שהיא מתנה טובה, וודאי שכן הוא, ואשרנו שזכינו.

בפרשת השבוע – כי תשא שוב הקב"ה מזהיר על ציווי שמירת השבת וכך אומר למשה רבנו שיעביר לישראל: "אך את שבתותי תשמרו כי אות היא ביני ובינכם לדורותיכם, לדעת כי אני ה' מקדשכם" (שמות, ל"א, י"ג) .

רש"י ביאר: "אות גדולה היא בינינו שבחרתי בכם בהנחילי לכם את יום מנוחתי למנוחה" – זהו סימן לאהבתי אתכם שבחרתי בכם דוקא, לתת לכם את יום המנוחה שלי שתנוחו בו גם.

השבת היא ציווי אלוקי לעם ה' בלבד וכדרשת המכילתא: ביני ובינכם – ולא ביני ובין אומות העולם.

על כן הבא ונחזקה כולנו בשמירת השבת כהלכתה ובשמחה, והחפץ לשמח בוראו ולשמור השבת טוב ילמד עם בני ביתו על שולחן השבת מידי סעודה כמה הלכות, וכך יזכו לקיים ציווי ה' כהלכתו.

"לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה".

הלימוד שלך יהיה **עוד יותר** טוב **ועוד יותר** טוב.....

שיעור הדף היומי

מפי הרה"ג **דן גבאי** שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות יומיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

ביום: א, ב, ד, ה, ביעשיבת המייש"ר רח' אורט ישראל 4, בת ים

17:40 תפילת ערבית > **18:00** תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהבנה ובהנאה

שתיה קלה וחמה

לרווחת הלומדים

זוהר על הפרשה

אין דבר בעולם שיכול לשבור כוחו של יצר הרע כמו הקטורת

(ח"ב דף ריח ע"ב) **כְּגַוְונָא דָּא קְטֹרֶת** כעין זה הציץ הוא הקטורת, **כָּל מָאן דְּאָרַח בְּהַהוּא תַּגָּנָא** כל מי שמדיח באותו עשן הקטורת, **כַּד סָלִיק הַהוּא עַמּוּדָא מֵהַהוּא מַעֲלָה עָשָׁן** כאשר עולה אותו עמוד עשן מאותו עשב שנקרא מעלה עשן היו שמים בקטורת וע"ז היה עשן הקטורת מתמר ועולה כמקל עד שמגיע לתקרה ואז היה יורד בכתלים והיה הבית מתמלא עשן (יומא נב:), וזה הריח **הָוֶה מְבָרֵר לִבָּיהּ בִּבְרִירוּ** היה מברר לבו של האדם בבירור זך וטהור (בִּבְרִירוּ באור בְּחֶדְוָה של שמחה) **לְמִפְלַח לְמָארֵיהּ** לעבוד את הקב"ה באמת, ואעבר **מִנַּיהּ זוּהֲמָא דְּיֵצֶר הָרָע** ומעביר ממנו זוהמת וקליפת היצה"ר, **וְלָא הָוֶה לֵיהּ אֶלָּא לְבָא חָדָא, לְקַבֵּל אַבוּהּ דִּבְשְׁמַיָּא** ולא היה לו לאדם אלא אך ורק לב אחד כנגד אביו שבשמים. **בְּגִין דְּקְטֹרֶת, תְּבִירוּ דְּיֵצֶר הָרָע** לפי שהקטורת משבר את כח היצר הרע **אִיהוּ וְדָאי בְּכָל סִטְרִין** שהוא ודאי אצל האדם ומכל הצדדים הקטורת מבטל אותו מכל וכל. **וּכְמָה דְּצִיץ הָוֶה קָאִים עַל נִיצָּח** וכמו שהציץ היה עומד בנס, שכידוע כל מי שהיה מסתכל בו היה חוזר בתשובה שזה נס גדול, **אוּף קְטֹרֶת** גם הקטורת עומדת על נס זה, כי מי שמריח בה חוזר בתשובה ועובד את השי"ת בכל לבו, **דְּלֵית לָךְ מִלָּה בְּעָלְמָא** שאין לך דבר בעולם, **לְמִתְבַּר לֵיהּ לְסִטְרָא אָחֳרָא** לשבור את כח הסטרא אחרא, **בַּר קְטֹרֶת** חוץ מהקטורת שהוא הכח הגדול ביותר.

אין לך דבר חביב לפני הקב"ה כמו הקטורת

תָּא חֲזֵי, מַה כְּתִיב בא ראה מה כתוב, (במדבר יז) משה אמר לאהרן **קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קְטֹרֶת. מַאי טַעְמָא** מה הטעם שציוה הקב"ה להביא קטורת? **כִּי יָצָא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה, הֵחֵל הַנֶּגֶף, דְּהָא לֵית תְּבִירוּ לְהַהוּא סִטְרָא בַּר קְטֹרֶת** שהרי אין שבירה לאותו סט"א חוץ מהקטורת. **דְּלֵית לָךְ מִלָּה חֲבִיבָה קַמֵּי קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּקְטֹרֶת** שאין לך דבר חביב לפני הקב"ה כמו הקטורת. **וְקַיְימָא לְבַטְלָא חֲרָשִׁין וּמִלִּין בִּישִׁין מִבֵּיתָא** ועומדת לבטל הכשפים והדברים הרעים מהבית. **רֵיחָא וַעֲשָׂנָא דְּקְטֹרֶת דְּעָבְדֵי בְּנֵי נָשָׁא** אפי' ריח ועשן של הקטורת שעושים בני אדם מבטל כשפים, **בְּהַהוּא עוֹבָדָא אִיהוּ מְבַטֵּל, כָּל שֶׁכֵּן קְטֹרֶת** ומה באותו מעשה שעושים סתם בני אדם בביתם כל מיני עשנים הוא מבטל כישופים, כ"ש מה שהקטירו אבותינו בבית המקדש שהוא מבטל כוחות הס"א ויצה"ר.

הקורא כל יום מעשה הקטורת ינצל מכל דברים רעים שבעולם ולא ינזק כל אותו היום

מִלָּה דָּא, גְּזֵרָה קַיְימָא קַמֵּי קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דבר זה גזירה עומדת וברית כרותה לפני הקב"ה, **דְּכָל מָאן דְּאִסְתַּכַּל וְקָרֵי בְּכָל יוֹמָא עוֹבָדָא** (ג"א פְּרָשְׁתָא) **דְּקְטֹרֶת** שכל מי שמתבונן וקורא בכל יום מעשה הקטורת, **יִשְׁתְּזִיב מִכָּל מִלִּין בִּישִׁין וְחָרָשִׁין דְּעָלְמָא** ינצל מכל דברים רעים וכשפים שבעולם, **וּמִכָּל פְּגָעִין בִּישִׁין** ומכל פגעים רעים, **וּמֵהֲרְהוּרָא בִּישָׁא** ומהרהורים רעים, **וּמִדִּינָא בִּישָׁא** ומדין רע, **וּמִמּוֹתָנָא** וממות, **וְלָא יִתְזַק כָּל הַהוּא יוֹמָא** ולא ינזק כל אותו היום, **דְּלָא יָכִיל סִטְרָא אָחֳרָא לְשַׁלְטָא עֲלֵיהּ** שאין יכולת לס"א לשלוט עליו, **וְאִצְטְרִיךְ דִּיכְיוֹן בֵּיהּ.** וצריך האדם שיכוין בה, וכמ"ש רבנו האר"י הכוונות בשעהכ"ו וכן בסידור רבנו הרש"ש זיע"א.

אם בני אדם היו יודעים כמה עליון מעשה הקטורת עושים אותה עטרה על ראשם

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, אִי בְּנֵי נָשָׁא הָווּ יָדְעִי, כַּמָּה עִלָּאָה אִיהוּ עוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת קַמֵּי קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אם בני אדם היו יודעים כמה עליון וחשוב הוא מעשה הקטורת לפני הקב"ה, **הָווּ נָטְלֵי כָּל מִלָּה וּמִלָּה מִנַּיהּ** היו לוקחים כל תיבה ותיבה מהקטורת, **וַהֲווּ סָלְקֵי לַהּ עֲטָרָה עַל רֵישַׁיְיהוּ, כְּכִתְרָא דְּדַהֲבָא** והיו מעלים אותה להיות עטרה על ראשם ככתר של זהב. **וּמַאן דְּאִשְׁתַּדַּל בֵּיהּ** ומי שמשתדל בה בקטורת ועוסק באמירתה, **בְּעֵי לְאִסְתַּכְּלָא בְּעוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת** צריך להסתכל ולהתבונן במעשה הקטורת, **וְאִי יְכִיל בֵּיהּ בְּכָל יוֹמָא** ואם יכול בה בכל יום, **אִית לֵיהּ חוּלָקָא בְּהַאי עָלְמָא** יש לו חלק בזה העולם, **וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי** ובעולם הבא, **וְיִסְתַּלַּק מִנַּיהּ מִנְיָנָא מִנַּיהּ וּמֵעָלְמָא** ויסתלק המות ממנו ומכל העולם, **וְיִשְׁתֵּזִיב מִכָּל דִּינִין דְּהַאי עָלְמָא** ויינצל מכל הדינים של זה העולם, **מִסִּטְרִין בִּישִׁין** ומכוחות וצדדים רעים, **וּמִדִּינָא דְּגֵיהִנָּם** ומדין של גהינום, **וּמִדִּינָא דְּמַלְכוּ אָחֳרָא** ומדין של מלכות דס"א **בְּהַהוּא קְטֹרֶת** כל זה היה נעשה בעולם באותה הקטורת.

בגין דא יפקון מן

כשראתה הס"א את עשן הקטורת עולה היתה נבפפת ונבוערת

(דף ריט ע"א) **פְּתַח וְאָמַר,** (שמות ל) **וְעָשִׂיתָ מִזְבַּח מִקְטַר קְטֹרֶת וְגוֹ'. הַאי קְרָא אִית לְאִסְתַּכְּלָא בֵּיהּ** זה הפסוק יש להתבונן בו, **בְּגִין דְּתָרִין מַדְבְּחִין הָווּ** לפי ששני מזבחות היו במקדש, **מַדְבְּחָא דְּעַלְוָון** מזבח של עולות, **וּמַדְבְּחָא דְּקְטֹרֶת בּוֹסְמִין** ומזבח של קטורת הסמים, **דָּא לְבַר** זה-מזבח העולה, היה בחוץ, **וְדָא לְגוֹ** וזה-מזבח הקטורת, היה בפנים. **הַאי מַדְבְּחָא דְּקְטֹרֶת** זה מזבח הקטורת, **דְּאִיהוּ פְּנִימָאָה** שהוא מזבח הפנימי, **אֲמַאי אִקְרֵי מִזְבֵּחַ** מדוע נקרא מזבח? **וְהָא לָא דָּבְחִין בֵּיהּ דְּבְחִין** והרי לא זובחים בו זבחים, **וּמִזְבֵּחַ עַל דָּא אִקְרֵי.** ומזבח על שם זה נקרא, שזובחים ושוחטים עליו קרבנות וכו'.

אֶלָּא בְּגִין דְּבַטִּיל וְכָפֵית אלא נקרא מזבח היות שהקטורת מבטלת וכופה ועוקרת **לְכָמָּה סִטְרִין בִּישִׁין** לכמה צדדים וכוחות רעים, **וּבְגִין דְּהַהוּא סִטְרָא בִּישָׁא** ומכיון שאותו צד של סטרא אחרא רעה **כָּפִית וְלָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה** נכפפת ונעקרת ולא יכולה לשלוט, **וְלָא לְמֶהֱוֵי קָטֵיגוֹרָא** ולא להיות מקטרגת, וא"כ כל הכוחות הרעים נעקדים ע"י הקטורת, **וְעַל דָּא אִקְרֵי מִזְבֵּחַ** ועל זה נקרא מזבח הפנימי כשם מזבח. **כַּד הַהוּא סִטְרָא בִּישָׁא הָוֶה חָמֵי** כאשר אותה סטרא אחרא רעה היתה רואה (ס"א עַמּוּדָא דְּעַשְׁנָא) עמוד של עשן **עַשְׁנָא דְּקְטֹרֶת דְּסָלִיק, אִתְכְּפְיָיא וְעָרַק,** את עשן הקטורת שעולה, היתה נכפפת נבנעת ובורחת **וְלָא יָכִיל לְקָרְבָא כְּלָל לְמִשְׁכְּנָא** ולא יכולה להתקרב כלל למשכן שהיא השכינה. **וּבְגִין דְּלָא אִתְזַכֵּי וְלָא אִתְעָרַב בְּהַהוּא חֲדָוָה דִּלְעֵילָּא** ולפי שלא נזדכך הס"א ולא נתערב באותה שמחה של מעלה, **בַּר קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּלְחוֹדוֹי** רק הקב"ה לבדו, **וּבְגִין דְּחָבִיבָא כָּל כַּךְ** ולפי שהקטורת חביבה לפני הקב"ה, **לָא קָאִים הַהוּא מִזְבֵּחַ, אֶלָּא** (ד"א פְּנִימָאָה) **לְגוֹ** לא עומד אותו מזבח של קטורת אלא בפנים. **דְּהַאי אִיהוּ מִזְבֵּחַ דִּבְרָכָאן אִשְׁתַּכְחוּ בֵּיהּ** שזה הוא מזבח שהברכות מצויות בו, **וְעַל דָּא סָתִים מֵעֵינָא** ועל זה סתום הוא מן העין, כדי שתשרה שם הברכה.

בכל מקום שאומרים מעשה הקטורת בכוונה וברצון הלב לא ישלוט מות

מַה כְּתִיב מה כתוב **בְּאַהֲרֹן,** (במדבר יז) **וַיַּעֲמֹד בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וַתֵּעָצֵר הַמַּגֵּפָה, דְּכָפִית לֵיהּ לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת, דְּלָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה כְּלָל** היות וכפף והכניע את מלאך המות שלא יוכל לשלוט כלל ועיקר, **וְלָא לְמֶעְבַּד דִּינָא** ולא לעשות עוד דין. ואמר רשב"י **סִימָנָא דָּא אִתְמַסַּר בִּידָנָא** שסימן זה נמסר בידינו, **דִּי בְּכָל אֲתַר דְּקָאֲמָרִי בְּכַוָּונָה, וּדְעוּתָא דִּלְבָּא עוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת** שתמיד בכל מקום שאומרים בכוונה וברצון הלב מעשה הקטורת, **דְּלָא שָׁלְטָא מוֹתָנָא בְּהַהוּא אֲתָר, וְלָא יִתְזַק** שלא ישלוט מות באותו מקום ולא יהיה נזוק אותו המקום, **וְלָא יָכְלִין שְׁאָר עַמִּין לְשַׁלְטָאָה עַל הַהוּא אֲתָר** ולא יכולים שאר העמים לשלוט על אותו מקום.

...ן גלותא ברחמי

מי שהדין רודף אחריו חייב לחזור בתשובה ולומר הקטורת

תָּא חֲזִי בא ראה, **הַאי מָאן דְּדִינָא רָדִיף אֲבַתְרֵיהּ** מי שהדין רודף אחריו, **אֲצְטָרִיךְ לְהַאי קְטֹרֶת** הוא צריך לזאת הקטורת, **וּלְאָתְבָא קַמֵּי מָארֵיהּ** וכן הוא צריך לשוב בתשובה לפני אדונו הקב"ה, ואם אומר הקטורת בלי תשובה, אף שדוחה היסורים והדינים, אין לו כי הכל מוכן לו לעולם הבא (רמ"ק), **דְּהָא סִיּוּעָא אִיהוּ לְאִסְתַּלְּקָא דִּינִין מִנֵּיהּ** שהרי הקטורת, היא סיוע לסלק הדינים ממנו, **וּבְהַאי** אבל בזו ההנהגה המבוארת לקמן **וְדָאי מִסְתַּלְּקִין מִנֵּיהּ** ודאי הדינים יסתלקו ממנו וזה לא רק סיוע, ומזה ההנהגה, ואומר, **אִי הוּא רָגִיל בְּהַאי, לְאַרְכָּרָא תְּדִירִין זִמְנִין בְּיוֹמָא** אם הוא יהיה רגיל בזה, דהיינו להזכיר הקטורת שתי פעמים ביום, **בְּצַפְרָא וּבְרָמְשָׁא** בבוקר ובערב, **דִּכְתִיב** כמו שכתוב **קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וּכְתִיב** וכן כתוב **בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה, וְדָא אִיהוּ קִיּוּמָא דְּעָלְמָא תָּדִיר** וזה הוא הקיום של העולם תמיד אפילו אחרי שנחרב בית המקדש, **דִּכְתִיב** כמו שכתוב בשמות (ל), **קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְיָ' לְדוֹרוֹתֵיכֶם** בכל הדורות אפילו אחרי שנחרב בית המקדש והמזבח **וְדָאי הוּא קִיּוּמָא דְּעָלְמָא לְתַתָּא, וְקִיּוּמָא דְּעָלְמָא לְעֵילָּא** ודאי שהקטורת הוא קיום של העולם למטה וקיום של העולם למעלה, ומשום שהקטורת היא קיום העולמות, לכן עשה הקב"ה חסד זה שיפעל בכל דור אפילו בזמן שבית המקדש חרב (רמ"ק).

במקום שלא מזכירים הקטורת בכל יום מתרבים הצרות ב"מ

בְּהַהוּא אֲתַר דְּלָא אַדְכַּר בְּכָל יוֹמָא עוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת ובאותו מקום שלא מזכירים בכל יום את מעשה הקטורת, **דִּינִין דִּלְעֵילָּא שָׁרְיָין בֵּיהּ** הדינים העליונים שורים בו באותו מקום, **וּמוֹתָנִין סַגִּיאוּ בֵּיהּ** והמוות והמגפה מתרבה בו ב"מ, **וְעַמִּין אַחֲרָנִין שָׁלְטִין עֲלֵיהּ** ועמים אחרים שולטים על אותו מקום, **בְּגִין** לפי שיש תביעה על מי שאינו אומר קטורת **דִּכְתִיב** שהרי כתוב, **קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְיָ', תָּמִיד אִיהוּ קַיְימָא לִפְנֵי יְיָ'** לומר לך כי תמיד עבודת הקטורת עומדת לפני ה', **יַתִּיר מִכָּל פּוּלְחָנִין אַחֲרָנִין** יותר מעבודות אחרות, **חֲבִיבָא אִיהוּ עוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת** לפי שחביב הוא מעשה הקטורת, **דְּהוּא יַקִּיד וְחָבִיב קַמֵּי קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** שהוא יקר וחביב לפני הקב"ה, **יַתִּיר מִכָּל פּוּלְחָנִין וּדְעוּתִין** (נ"א וְעוֹבָדִין) **דְּעָלְמָא** יותר מכל שאר העבודות והרצונות הטובות של האדם בעבודת ה'. **וְאַף עַל גַּב דְּצְלוֹתָא אִיהִי מְעַלְיָיא מִכֻּלָּא** ואפילו שעבודת התפילה יקרה יותר מכל המצוות, כמו שראינו לעיל שהמצוות הם עושים לבוש לגן עדן שלמטה והתפילה עושה לבוש לגן עדן שלמעלה (רמ"ק), **עוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת הוּא יַקִּיד וְחָבִיב קַמֵּי קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** מ"מ מעשה הקטורת הוא יקר וחביב לפני הקב"ה, כמו שמבאר לקמן הטעם שהקטורת חביבה יותר מהתפילה.

התפילה מתקנת ומקשטת את השכינה והקטורת עושה שתי פעולות יותר מהתפילה

תָּא חֲזִי ואומר בא ראה, **מַה בֵּין צְלוֹתָא לְעוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת** מה ההבדל בין מעשה הקטורת לתפילה, **צְלוֹתָא אַתְקִינוּ לָהּ בַּאֲתָר דְּקָרְבָּנִין, דְּהוּו עָבְדֵי יִשְׂרָאֵל** ואומר שהתפילה תיקנו אותה במקום הקרבנות שהיו עושים ישראל, **וְכָל אִינּוּן קָרְבָּנִין דְּהוּו עָבְדִין יִשְׂרָאֵל, לָאו אִינּוּן חֲשִׁיבִין כְּקְטֹרֶת** וכל אלו הקרבנות שהיו עושים ישראל, לא היו אלה הקרבנות חשובים במעלה כמו הקטורת, והתפילה במקום הקרבנות, א"כ הקטורת גדולה מהתפילה כנ"ל, וכאן אמר את מעלת הקטורת על הקרבנות בכללות, וכעת מבאר את מעלתה על הקרבנות בפרטות (רמ"ק). **וְתוּ מַה בֵּין הַאי לְהַאי** ועוד מה ההבדל במעלה בין הקטורת לקרבנות. **אֶלָּא צְלוֹתָא אִיהוּ תִּקּוּנָא לְאִתְקָנָא מַה דְּאִצְטָרִיךְ** אלא התפילה היא תיקון לתקן ולקשט מה שצריך בשכינה והיחוד נעשה מאליו (רמ"ק), **קְטֹרֶת עָבִיד יַתִּיר** אבל הקטורת עושה שתי פעולות יותר מהתפילה, יוצא שהקטורת עושה ג' פעולות, **מְתַקֵּן** א'- מתקן ומקשט את השכינה אל היחוד (רמ"ק) **וְקָשִׁיר קְשָׁרִין** וקושר קשרים הינו פועל פעולת היחוד, **וְעָבִיד נְהִירוּ יַתִּיר מִכֻּלָּא** ועושה אור יותר מהכל, היינו יותר מהתפילה (דמ"א). **וּמַאן אִיהוּ** ומבאר מה הוא הפעולה של אור הקטורת **דְּאַעְבַּר זוֹהֲמָא וְאִידְכֵי מְשָׁכְנָא** ואומר שמעביר את הזוהמה ומטהר את המשכן היא השכינה מכל פגם המונע היחוד, אבל שאר העבודות אינם נעשים אלא אם ניטהר הפגם למעלה, ואין בשאר העבודות עצמם כח לטהר הפגם כמו הקטורת (רמ"ק), **וְכֻלָּא אִתְנְהִיר וְאִתְתַּקַּן וְאִתְקַשַּׁר כַּחֲדָא** וע"י הקטורת הכל מאיר ומתוקן ומקושר ביחוד כאחד.

הקטורת הוא תיקון של הכל בכל יום ויום

וְעַל דָּא ועל כן שמעלת הקטורת יותר מהתפילה **בְּעִינָן לְאַקְדָּמָא עוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת לְצְלוֹתָא, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא** לכן צריכים להקדים את מעשה הקטורת לתפילה בכל יום ויום, **לְאַעְבָּרָא זוֹהֲמָא מֵעָלְמָא** כדי להעביר את הזוהמא והפגם המונע היחוד מהעולם, **דְּאִיהִי תִּקּוּנָא דִּכְלָּא, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא** שהקטורת הוא התיקון של הכל בכל יום ויום, לכן צריך לאומרו כל יום. **כְּגַוְונָא דַּהֲהוּא קָרְבָּנָא חֲבִיבָא דְּאִתְעֲבִיד בֵּיהּ קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** כדוגמת אותו קרבן החביב שרוצה בו הקב"ה והוא קרבן הקטורת שהיה נעשה בבית המקדש קודם כל הקרבנות (רמ"ק).

זוהר על הפרשה

הקטורת היא הכנה לתפילה

(דף רי"ט ע"ב) **תָּא חֲזִי** בא ראה לפי שעושים את קרבן הקטורת לפני כל הקרבנות, וכן כעת שביהמ"ק חרב הקטורת נאמרת לפני התפילה, **קְטֹרֶת אִיהוּ קָדְמָאָה תָּדִיר, קֳדָם לְכֹלָּא** הקטורת היא תמיד ראשונה לכל מעשי הקרבנות והתפילה. **וּבְגִין כָּךְ עוֹבָדָא דְּקְטֹרֶת אִצְטָרִיךְ לְאַקְדָּמָא לְצְלוֹתָא** ומשום כך מעשה ואמירת הקטורת צריך להיות קודם לתפילה, **לְשַׁרְיָין וְתוּשְׁבְּחָן** וכן הוא קודם לשירות והתשבחות הנאמרים קודם התפילה בפסוקי דזמרה. **בְּגִין דְּכָל דָּא לָא סָלְקָא** לפי שכל זה מעשה התפילה לא עולה, **וְלָא אִתְתַּקַּן, וְלָא אִתְקַשַּׁר** ולא ניתקן ולא ניקשר, **עַד דְּאִתְעֲבַר זוֹהֲמָא** עד שתסור זוהמת החיצונים ע"י מעשה ואמירת הקטורת, **מַה כְּתִיב** וההוכחה שכדי שהמעשים יפעלו בעליונים צריך קודם לטהר ולהעביר זוהמת החיצונים, מהכתוב בויקרא (טז) **וְכִפֶּר עַל הַקֹּדֶשׁ וְגוֹ' בְּקָרְמֵיתָא** קודם צריך לכפר ולטהר הקודש מהחיצונים, **וּלְבָתַר** ורק אחרי העברת החיצונים והטהרה כתוב **וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם** כי רק אז יכול המעשה להעביר העוונות. **וְעַל דָּא בָּעִינָן לְכַפְּרָא עַל קֻדְשָׁא** ועל כן צריך קודם לכפר על הקודש, דהיינו, **וּלְאַעְבְּרָא זוֹהֲמָא, וּלְאַתְכָּאָה קֻדְשָׁא** דהיינו להעביר את הזוהמה ולטהר את הקודש. **וּלְבָתַר שִׁירִין וְתוּשְׁבְּחָן וְצְלוֹתִין** ואח"כ לומר את השירים והתשבחות, **כְּלָא כְּרַקָּאמְרָן.** והכל כמו שאמרנו, שהתפילה היא פועלת את היחוד אחר שהקטורת העבירה הזוהמה, וכאן רשב"י רוצה לומר שעדיין צריך את התפילה על אף הקטורת, לפי שהקטורת היא רק גורמת היחוד אבל אינה עושה יחוד בפועל, אבל התפילה היא עניין פעולת היחוד בפועל (רמ"ק).

אשריהם ישראל שיודעים לתקן התיקון

זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל בְּעָלְמָא דֵּין, וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי ומסיים המאמר ואומר אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, **דְּהָא אִינּוּן יָדְעִין לְתַקָּנָא תִּקּוּנָא דִּלְעֵילָּא וְתַתָּא** כי הם אלה שיודעים לתקן את התיקון שלמעלה ולמטה, **כְּדְבָעְיָין לְתַקָּנָא תִּקּוּנָא מִתַּתָּא לְעֵילָּא עַד דְּאִתְתַּקַּשׁ כֻּלָּא כַּחֲדָא** כמו שצריך לתקן את התיקון לקשר את הפרצופים מלמטה מהמלכות עד למעלה באין סוף שכולם יהיו כאחד, **בְּקִשּׁוּרָא חַד** בקשר אחד, **בְּהַהוּא קְטוֹרָא** (ס"א קִשּׁוּרָא) **עִלָּאָה** באותו קשר עליון **כַּד בָּעְיָין לְתַקָּנָא** כשצריך לתקן (ס"א תִּקּוּנִין לְתַתָּא בָּעְיָין לְתַקָּנָא) **בְּתִקּוּנָא דְּאַתְוָון דְּשִׁימְיָין** בתיקון של האותיות הרשומות בשם הויה שבו רמוזים כל הפרצופים כנ"ל, **דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְקְרֵי בְּהוֹן** והקשר הוא באותן אותיות הויה שהקב"ה נקרא בהן.

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו
של מרן הגאון המקובל
חכם **בנימין שמואלי** שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל **'שרפי הקודש'**
ומה ששמע מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

המשך מעשיות על רבינו מרדכי שרעבי זצוק"ל מייסד ישיבת נהר שלום

מה יצא מהעשירי למנין

מספר מורנו הרב שליט"א על ר' יצחק בֶּז'ה, שהיה מכונה: "שר בית הזוהר", מרוב אהבתו ולימודו בזוהר הקדוש.

כשהיה צעיר, הוא ל"ע היה חילוני. יום אחד, היה חסר לרב שרעבי עשירי למנין, ור' יצחק בדיוק אז עבר שם. הרב עמד בחוץ, וביקש ממנו להשלים ל'קדיש' ולהיות 'עשירי'.

ענה לו ר' יצחק שאין לו זמן וכוח לכך, אך לבסוף נכנס ושמע קדיש עם כוונות, ומיד אחרי זה ברח. אחרי יומיים, שוב ראה את הרב עומד בחוץ וקורא לו להשלים מניין. ענה, 'אני לא יכול'. אמר לו הרב, 'כדאי לך, בוא'.

אחרי שסיימו את התפילה, הרב דחף לו ביד חמש לירות, שלפני שישים שנה היו שוות למשכורת חודשית. מצא הדבר חן בעיניו, ומאז אותו יום הוא התחיל לעבור שם בכוונה, העיקר שיקראו לו. וכך, שוב דחף לו הרב חמש לירות. כך, מיום ליום התקרב עוד ועוד לתורה, וכבר לא היה צריך את החמש לירות, אלא היה שמח לבוא לישיבה. לאט לאט עזב הכל, ושב בתשובה שלמה.

גדלותו ובקיאותו בתורה

רבינו היה בקי בחלקים רבים מן התורה שבעל פה, ומסתמא אף בכל מה שלמד ושינן עד שהיה שגור על לשונו. מכל מקום, תלמידיו היו מתרשמים בשיעוריו שהיה בקי היטב בלשונם הטהורה של גדולי הראשונים - הרמב"ם ורבינו יעקב בעל הטורים ומרן ה"בית יוסף" עם נושאי כליהם - הכל היה שגור היטב על לשונו. וכשהיו לומדים בישיבת המקובלים את דברי הטור והב"י, רבינו היה יושב ללא ספר פתוח לפניו, וכשהקורא היה טועה, מיד היה רבינו מעמידו על טעותו. וכך, פעם אחר פעם, נוכחו הלומדים בשליטתו המוחלטת בלשונם ובדקדוק דבריהם של הפוסקים, ופעמים שהיה גורס קטעים שלמים מהטור בע"פ, וכולם היו משתוממים על הידע הגדול והזיכרון המופלג. אך כפי שכתבנו, היה זה פרי עמלו של רבינו בכוח חזרתו המתמדת על תלמודו.

וסיפר מו"ר ועט"ר שליט"א, שפעם אחת, לאחר שעשו סיום על ספר הרמב"ם ובאו להתחיל מחזור חדש, ביקשו מרבינו ללמוד את הרמב"ם בתוספת נושאי כליו, הלא הם ה"מגיד משנה" וה"כסף משנה". רבינו הסכים לדבר, וכך התחילו בלימוד הרמב"ם עם נושאי הכלים, וכולם התפלאו לראות איך רבינו שולט גם בפירושים אלו בעל פה, בלא שום ספר לפניו. לאחר כמה חודשים ראה רבינו שהדבר מכביד על הלומדים, ולכך המשיכו ללמוד כרגיל את דברי הרמב"ם ללא המפרשים.

כך היה גם בשאר השיעורים, בשמונה שערים של רבינו האר"י, ובשיעורי המוסר, ועוד רבים - והכל היה שגור על לשונו, ללא כחל וללא שרק, בבהירות, חדות ודקדוק נפלא.

הרבנית לאה שרעבי

לצידו של רבינו זצ"ל היתה עומדת הרבנית לאה שרעבי זצ"ל, שהיתה לו לעזר בכל העניינים. בנוסף, היתה מרבה במעשי צדקה וחסד והיתה אוספת כסף לעניים ומחלקת להם סלי אוכל ומזון ובגדים. כמו כן, היתה דואגת לחזק את עניני טהרת הבית, ומדריכה ומלמדת את נשות ישראל דרך ה', צניעות וקדושה.

הרבנית לאה שרעבי ע"ה רצתה להיפקד בילדים, והלכה אצל החזון איש זצ"ל לבקש שיעתיר בעדם. אמר לה החזו"א, שכל ביאתה לעולם היתה רק כדי לעזור לבעלה, ותולדותיהם של צדיקים תורה ומעשים טובים.

הרבנית, למרות כאב עקרותה, היתה משתתפת בשמחות של בני הישיבה תלמידי הרב זצ"ל ודואגת לכל צרכיהם, ובפרט לאלו שלא היתה להם משפחה.

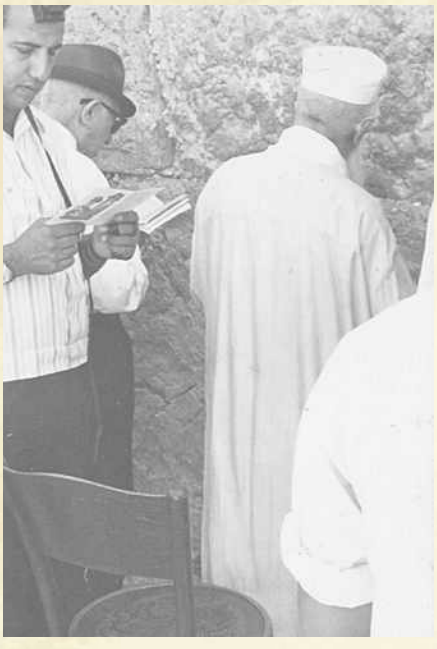

רבינו מרדכי שרעבי בכותל

הרבנית היתה עושה הכל כדי שבעלה הרב יוכל לעסוק בתורה ללא הפרעה, והיו תקופות שונות שבהן עבדה בכמה עבודות כדי להביא טרף לביתם, במיוחד בשנות הבראשית, כשהיו עדיין בצעירותם.

הגאון המקובל רבי שריה דבילצקי ורבנו זיע"א

מסופר על הרבנית ע"ה, שהיתה מבשלת לשמחות ומקבלת בתמורה משכורת למחייתה. פעם אחת, בישלה הרבנית לשמחת ברית שהיתה בשכונת

רבינו בקבר הרש"ש זיע"א

שערי חסד, לבן שנולד לרבי שריה דבילצקי זצוק"ל. והנה, בעודה מבשלת, שמעה אשתו של רבי שריה דבילצקי תליט"א שהיא בוכה, והיא נכנסה לשאול אותה על דבר בכייה. הסבירה לה הרבנית, "יש לי בעל תלמיד חכם גדול, שהוא גם מקובל גדול, אך בציבור לא מכירים אותו ואת חכמתו". סיפרה זאת הרבנית דבילצקי לבעלה, רבי שריה זצוק"ל, ומיד הלך בעלה לרבינו הרמ"ש זצ"ל, והתברר לו שרבינו מקובל גדול, וישב אצלו שנתיים ימים - בשנים תש"ז - תש"ח ולמד אצלו כל הספר "עץ החיים" וכן כוונות הרש"ש זיע"א. אח"כ עבר הרב דבילצקי לעיר בני ברק, ולא יכול היה להמשיך ללמוד עם רבינו מרדכי שרעבי זצ"ל, אך מידי פעם היה עולה לירושלים ומדבר עמו בלימוד. כמו כן היה שולח מכתבים לרבי עובדיה הדאיה זצ"ל בתורת הסוד, וכך היה לאחד מגדולי המקובלים שנמצאו בדורינו אנו.

עשר לירות בגשם

רבינו סיפר על עצמו, שפעם אחת, בערב שבת קודש לאחר הלימוד הגיע לביתו, והבית היה ריק. לא היה מה לאכול לכבוד שבת. הרבנית ע"ה ישבה ובכתה מרוב צער. כשראה הרב בצער הרבנית, דיבר על לבה, הרגיעה וחיזק אותה בביטחון בה', ואמר לה: 'בזכות זה ה' יעזור לנו ויהיה לנו ברכה'. אותו יום היה יום גשום, ורבינו יצא מביתו וצעד לאיטו, וכדרכו, פניו יביטו למטה לארץ. והנה, בשפת המדרכה, עם זרם המים ההולכים במרוצה, נמצא שטר של עשר לירות. ראה רבינו את יד ההשגחה והרים את השטר, הלך וקנה בו צרכי שבת והביא אל הרבנית ע"ה, שתבשל לכבוד שבת קודש. סיפורים מעין אלו סיפר רבינו כדי ללמד את התלמידים, כי 'הבוטח בה' חסד יסובבנו'.

אהבתו למרן רבינו עובדיה

ידוע כמה היה רבינו זיע"א מחבב ומכבד את כבוד מרן מו"ר ועט"ר הראש"ל רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל, ובכל הזדמנות ומאורע חשוב, כשהיו נפגשים, היה רבינו ממטיר עליו שבחים בהערצה גדולה.

בשנת תשכ"ט, כאשר נתקבל מרן זצוק"ל לרב ראשי וראש אבות בתי הדין לתל אביב יפו, ערך רבינו לכבודו מסיבה מפוארת בישיבתו 'נהר שלום', בהשתתפות רבנים גדולי תורה, ובהשתתפות טובי הזמרים. כשסיים רבינו ז"ל לומר מדברות קדשו, אמר לכמה מהנוכחים בזה הלשון: "רבינו עובדיה ילך לתל אביב וידלה כל ניצוצות הקדושה, ובזמן

רבינו זיע"א

קצר יחזור לעיה"ק ירושלים ויכתר פאר ראשון לציון ורב ראשי לארץ ישראל", וכאשר גזר רבינו, כן היה.

תמיד היה רבינו זיע"א מכנהו 'מורנו ורבינו', והיה אוהבו כנפשו. כאשר ערכו מסיבה למע"כ הרבנית לאה ע"ה, אשת חבר לרבינו זיע"א, בבית הכנסת "אוהבי ציון", כאות הכרת הטוב על השיעור שהיתה מוסרת לנשות ישראל כל שבת ושבת בבית הכנסת "נהר שלום", הגיע מרן זצוק"ל למסיבה זו יחד עם רבינו זיע"א, וכאשר נשא רבינו מדברות קדשו, פתח והקדים בזה הלשון: "מורי ורבותי, ובראשם פאר הדור והדרו, הרב מורנו רבינו ר' עובדיה יוסף"...

בהזדמנות אחרת התבטא רבינו ואמר כי הספר "יביע אומר" שחיבר מרן זצ"ל התקבל בשמיים, ושכתוב בזוה"ק עה"פ "יום ליום יביע אומר" - 'אומר' - ר"ת או"ר מ'ים ר'קיע. אחר המשיך לשבח ולפאר את מרן זצוק"ל, שספריו נתפשטו בכל תפוצות ישראל. וסיפר מרן עט"ר הראשון לציון זצוק"ל, כי מדברי רבינו זיע"א היה נראה שהוא בקי בכל ספרי "יביע אומר" בעל פה, וכל רז לא אניס ליה.

רבינו במסירת שיעור בישיבת בית אל

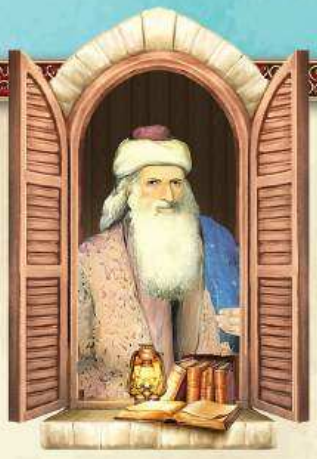

היכל מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

הלכות ברכת האילנות

מבואר בגמ' בברכות (מג:) אמר רב יהודה האי מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אילני דקא מלבלבי [היוצא בימי ניסן ורואה אילנות מלבלבים], אומר ברוך שלא חיסר בעולמו וכו', וכן פסק בשו"ע (סי' רכו סעי' א) היוצא בימי ניסן וראה אילנות שמוציאין פרח, אומר: בא"י אמ"ה שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם, ואינו מברך אלא פעם אחת בכל שנה ושנה, ואם איחר לברך עד אחר שגדלו הפירות, לא יברך עוד.

מהות הברכה.

בברכה זו אנו מודים לקב"ה שהוא ברא את העולם כדי שנהנה ממנו, לא כמו אלא שחושבים שדרכה של תורה לא להינות מהעולם הזה, אלא צריך להינות רק לא להיות תאוותנים אחרי העולם הזה, ושהוא ישלוט על החומר ולא להיפך,

אמנם גם אדם צריך לדעת את הדרגה שלו יש אנשים שפורשים מכל ענייני העולם הזה ולא הגיעו כלל לדרגת פרישות, כמו שמסופר בגמ' (חולין קה.) על מר עוקבא שאמר שביום שאבא שלו היה אוכל בשר הוא לא היה היה אוכל גבינה אבל אני באותו סעודה לא אוכל אבל בסעודה אחרת אני כבר אוכל, ולכאורה הוא גם היה אמורא גדול הוא לא יכל להתגבר על הרצון שלו לאכול גבינה, אלא ודאי שהוא יכל להתגבר אבל כיון שהוא הרגיש שהוא עדיין לא בדרגה הוא לא החמיר על עצמו כיון שבדרגות עולים לאט לאט לא לקפוץ, והכל בשמחה.

האם מברכים גם על לבלוב של עצי סרק ?

נחלקו באחרונים האם מברכים על כל לבלוב או רק לבלוב של עצי פרי, דעת המור וקציעה (סי' רכה) שמברך גם על לבלוב של עצי סרק, ולהלכה נוקטו האחרונים (משנ"ב סי' רכו ס"ק ב, שבט הלוי ח"ו סו"ס נג, חזו"ע פסח ח"א עמ' יג) שרק אם הוא עץ פרי מברכים על לבלובו את ברכת האילנות.

האם יכול לברך גם שאין פרחים ?

לדעת המשנ"ב [בשם הא"ר והגר"א] אפילו שנשרו כל הפרחים והתחילו כבר לגדול הפירות, רק שלא גדלו כל צורכם, אמנם דעת החזו"ע (שם עמ' כו - כז) שלפחות יהיו כמה פרחים.

האם מותר לברך גם לאחר חודש ניסן ?

לאחר חודש ניסן יש פוסקים שכתבו שלא יברך ברכת האילנות לכן יש להזדרז ולברך מיד בר"ח, אמנם דעת החז"ע (שם) שיכול לסמוך על הפוסקים המתירים לברך גם לאחר מכן.

האם מותר לברך ברכת האילנות בשבת ?

דעת הבא"ח (בן איש חיל ח"א) שאין לברך כיון שהוא בורר את הניצוצות אמנם דעת החזו"ע (שם עמ' כ) שיכולים לברך אף בשבת.

מה הסדר עדיפויות ?

לדעת הגרב"צ עדיף מחוץ לעיר יותר מאשר זריזים מקדימים ולדעת הגרע"י עדיף זריזים אפילו יותר מאשר ברוב עם וכן יש עדיפות לברך על שני מינים מאשר שני עצים ממין אחד

אמנם אדם צריך לדעת היכן לשים את המשקל מסופר כל הגרשז"א שראו אותו מברך רק על אילן אחד שאלו אותו למה כבוד הרב לא מחמיר לברך על שני אילנות אמר להם שהאילן הזה שאני מברך עליו הוא בחצר של האלמנה ושהיא רואה שכל המתפללים באים לברך על האילן שלה זה משמח אותה וכדאי להחמיר בבן אדם לחברו מאשר ברכת האילנות על ב' מינים

האם מברכים על אילנות מורכבים או של עורלה ?

נחלקו האחרונים האם יכול לברך עליהם כיון שהם ננטעו נגד רצון הבורא, והרוצה לברך אין למחות בידו אמנם הבא לשאול מורים לו שלא יברך (חזו"ע שם עמ' טו).

עורלה מחלוקת גדולה וראוי לא לברך [אמנם דעת החזו"ע (שם עמ' יט) שמותר לברך] וכן אילנות שננטעו בשביעית לכתחילה אין לברך עליהם.

האם נשים מברכות ברכת האילנות ?

נשים מברכות ברכת האילנות כיון שזה לא נקרא מ"ע שהזמן גרמא כיון שהברכה לא תלויה לא בזמן לא בגודל אלא באקלים וזה לא נקרא שהוא תלוי בזמן מסוים אלא תלוי במציאות

מעשה בירושלים

שאלות אקטואליות מבית הדין

בענייני חרשן משפט

בעריכת הרה"ג רבי **יעקב כהן**

שליט"א

מאברכי מוסדותינו

דמי פורים שניתנו מתוך שכרות

ראובן בא ובפיו שאלה, בהיותו יושב בבית המדרש והוגה בתורה, פנה אליו שמעון שהוא מכירו שהוא יושב, ומסר לו את התיק שלו המכיל מחשב ותוכנת אוצר החכמה וביקש ממנו לשמור עליו לשעות הקרובות תמורת תשלום, ראובן הניח את התיק במושב הסמוך אליו והמשיך ללמוד. לאחר כחמש דקות פנו לראובן מביהכנ"ס הסמוך שיבא להשלים מנין למנחה וערבית וראובן שכח את התיק על המושב והלך להשלים מנין לאחר מכן גם הלך למכולת והתעסק בכמה עניינים, עד שכשחזר למקומו וראה את התיק נזכר כי התבקש לשמור על התיק, אלא שמיד לאחר שחזר למקומו הגיע גם שמעון והודה לו על שמירת התיק ובא לשלם לו על השמירה, הסתפק ראובן האם יכול הוא לקבל כסף שהרי לא שמר על החפץ או שכיון שהיה החפץ באחריותו ואם היה נגנב או נאבד היה צריך לשלם על כך מגיע לו הכסף.

תשובה: נראה שכל עוד שלא קיבל את השכר על השמירה אסור לו לקחת את הכסף אבל אם כבר קיבל אינו צריך להחזיר.

הנימוק: באמרי אליעזר הנמצא בסוף ספר אמרי בינה סי' ט"ו הביא שהגרע"א מסתפק בזה, ולכאורה הנידון בזה האם השכר הוא על השמירה ואז לא מגיע לו שכר, או שהשכר הוא על אחריות התשלומים ואז מגיע לו שכר. אמנם מצינו במשנ"ב (סימן שו ס"ק יח) שכתב להדיא שכל שלא שמר אינו מקבל שכר, אבל דעת החזו"א (ב"ק ז אות יח) שמקבל שכר ע"ש, ועל כן נראה שאם עדין לא קיבל שכר אסור לו לקחת את הכסף דשמא אין הכסף מגיע לו, אבל אם כבר גיבל את הכסף והוא מוחזק בו יוכל לומר קים לי כהסוברים שהשכר על האחריות ואינו צריך להחזיר.

לזכרון עולם בהיכל ה'

ר' שלום אהרון בן רחל

גבריאל בן מסעודה

מרדכי בן חביבה

רות בת שרה

להנצחת יקירך - 03-5520004

איגרת לבני הנעורים

עם ישראל ניצל בכח הביטול המוחלט להכמי התורה

כל אדם אשר יתבונן במגילה, יראה שכל נס הצלתן של ישראל היה מכח הביטול המוחלט של עם ישראל למנהיג הדור מרדכי היהודי. אולם הביטול המוחלט של עם ישראל למרדכי, אינו מובן מאליו כפי שנראה לנו, ואין פשוט הדבר שגם אנחנו היינו זוכים לביטול כזה, כפי שעם ישראל התבטלו כחרס הנשבר כלפי רבם - מרדכי היהודי, ונסביר את הדברים:

תשע שנים לפני שנגזרה הגזירה הנוראה על עם הקודש, להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד, הלכו יהודים להנות מסעודתו של אותו רשע, כמובן שהיו להם תירוצים למכביר, מדוע הם עושים מעשה חמור זה של התחנפות לרשעים, 'שהרי כל האוכל שיחולק בסעודה יהיה כשר למהדרין', 'אנו רוצים שלמלך יהיה יחסים טובים עם היהודים' וכדו', מ"מ **בזמן הסעודה כהו החושים של העם היושב בה, עד כדי כך שגם בראותם את המלך אחשוורוש משתמש בכלי המקדש הקדושים, ומחללם, החליטו בחנפנותם, לשתוק למעשה פשע מורשע זה, וכאשר ראו זאת עוד ועוד, כבר כהו החושים וההתקוממות על זה כבתה.**

ולאחר תשע שנים, כל היהודים הנמצאים בשושן כורעים ומשתחוים להמן, הם לא רוצים לעורר עוד זעם וגזירות קשות על היהודים לכן הם מקיימים גזירה זו של המלך ללא אומר ודברים, ועוד שהיה בידם כל מיני נימוקים הילכתיים, מדוע יש להקל באופן של פיקוח נפש, אם אינו ממש עבודה זרה. ומנגד, מרדכי היהודי מעלה את קצפו של המן, בכל יום אשר רואה המן שאין מרדכי כורע ומשתחווה לו,

וכמובן שמרדכי ידע שאם ישתחווה להמן הרי הוא ירד חלילה ממדרגתו הרוחנית, ועל ידי זה המן הרשע עלול להתגבר על כל ישראל, ואין כאן המקום להאריך בעניין זה. מכל מקום כאשר נגזרה הגזירה של המן להשמיד ולהרוג את כל היהודים, מגיע מרדכי הצדיק לעם ישראל, ואומר להם 'דעו נא, שכל אסון העתיד, תלוי רק בחטאיכם שהיה לפני תשע שנים'. אם היה דבר זה בימינו, ודאי שהיו רבים קמים וצועקים על מרדכי, 'אתה הוא מרדכי שהעלת את חמת המן עד להשחית', 'אתה הוא המחמיר שלא להשתחוות, אתה הוא המיושן, ולא מבין את ענייני הדור', 'אתה הוא שלא מוכן להחליף את הפלאפון שלך לפלאפון מתקדם... אתה הוא שלא מוכן שילכו לצבא... ואתה הוא הגורם לכל הצרות, מדוע כעת אתה קם עלינו לומר שכל זה מחמת איזה עוון שהיה לפני תשע שנים', זאת ועוד שהיו לנו כמה תירוצים הילכתיים ומדיניים שהיינו צריכים ללכת ולאכול את האוכל הכשר שהיה שם!

אולם עם ישראל הלכו עם האמת, ולא היו נגועים עם גאוות לבם, אלא התבטלו כחרס הנשבר לדעתו של גדול הדור מרדכי הצדיק, ורק על ידי זה הייתה תשועתם. והדבר פשוט וברור! שתשועתם של ישראל אינה תלויה בכח הגשמי, אלא בכח הרוחני בלבד, ועל כן אנחנו מוצאים שמרדכי היהודי גם בזמן של שיא הגזירה, ביודעו שהמן מלא עליו בחימה גדולה, עדיין היה שליו והיה מרוכז כל כולו בלימוד התורה, כמו שמצינו שהמן הגיע לבית המדרש שהיה לומד בו מרדכי, וחשב מרדכי שעתה בא המן לקחתו למיתה, אולם הקב"ה סובב שהגיע המן לקחתו להרכיבו ברחובות שושן ולצעוק לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך מלכו של עולם חפץ ביקרו.

וכמה היה עסוק מרדכי באותה שעה? בעניין מנחת העומר, ובאה מנחת העומר ודחתה עשרת אלפים ככר כסף, הדבר הרוחני דוחה את הדבר הגשמי. **והמתבונן בזה יראה את גדולתם של ישראל, בזמן של מתח גדול וסכנה המרחפת על ראשיהם הרי הם מתרכזים לעמול בתורה הקדושה, שבכח עמל התורה יש את ההצלה הגדולה של ישראל.** וכפי שכתוב בגמ' (מגילה ג.) על יהושע בן נון 'וילן יהושע בעמק' מלמד שלן בעומקה של הלכה, כלומר לילה לפני שיוצאים למלחמה עצומה נגד אוייביהם הרי הם מרוכזים בכח אמונתם המוחלטת בעיון לימוד התורה הקדוש בתוך העומק של ההלכה.

וכמו כן, אנחנו מוצאים אצל אסתר המלכה שהבינה היטב שרק הרוחניות היא תגבר, ולא יועילו ההשתדלויות הגשמיות, שהרי אסתר אמרה למרדכי 'וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלושת ימים לילה ויום, גם אני ונערותי אצום כן ובכן אבוא אל המלך' וכו', אסתר המלכה יודעת, שלאחר צום של שלושה ימים רצופים לא ישאר בה כוחות ועוז להגיע אל המלך ולמצוא חן בעיניו, מחמת שיתכחש כוחה בימים אלו וכח דיבורה לא יהיה מסודר ונאה, ועם כל זה מחליטה היא את ההחלטה האמיתית, 'הכל תלוי רק ברוחניות ובמציאת חן בעיני מלך מלכי המלכים הקב"ה, ולא זולת זה כלל', ועל כן קיבלה היא על עצמה גם כן לצום ולעורר את מידת החסד של ע"ב שעות של צום בכדי שהקב"ה יגן עליה, ובכח זה זכתה להציל את ישראל.

וכל זה לא ניתן להשיג אלא מכח האמונה השלימה והפשוטה בה"ת, שהאמונה היא ההיפך של קליפת עמלק, שהוא הבחינה של הכפירה ורדיפה אחר תאוות ועיניני העולם הזה בלבד, ולא לדדוף אחר הרוחניות בר מינן, ועל כן אנחנו מוצאים גם במגילה שמרדכי היהודי ביטל ביטול גמור את התאווה הגדולה של תאוות הממן, וכפי שמצינו שבמגילה נאמר ג' פעמים 'ובביזה לא שלחו את ידם', לפי שמרדכי לא רצה כלל שיאספו ממון אלא רק לשם ה' בלבד (ובזה תיקן את מעשה שאול אשר חמל על הצאן וכו').

לבטוח רק בשם ה'

למה אסתר הזמינה את המן לסעודת אחשורוש? שלא יאמרו אחות לנו בבית המלך ויבטחו בה אלא יבטחו רק בה'. כידוע שיש זמן הנקרא "אילת השחר", ויש זמן הנקרא "עמוד השחר", בזמן איילת השחר יש את שיא החושך, וזמן איילת השחר הוא בין שעה לעשרים דקות לפני זמן עלות השחר. בזמן זה של בין "איילת השחר" ל"עמוד השחר" תלמידי רשב"י רבי חזקיה ורבי יוסי הלכו בדרך וראו "איילת השחר" ואמרו שזה הסימן לאור שיבוא, לפי שעתה הגיע החושך לשיאו.

וידוע מה שכתוב "אימתי יבוא בר נפלי" (מלך המשיח) אמר לי "מאי בר נפלי, בן נפילה". וצריך להבין מדוע כך קוראים למלך המשיח, אלא ביום שיתקיים "הקם את סוכת דוד הנופלת" בשעה שרואה קשיים ונפילות, אם יחזיק האדם באמונה שלימה יראה ישועה. מה צמח עד שלא מרקיב באדמה לא מצמית, כך גם בעניין הישועה לאחר הקשיים והנפילות מגיע הגאולה.

מסופר על עני שבא לעשיר ונתן לו העשיר סכום כסף מועט, שאלו העני מדוע לחברי נתת סכום כסף גדול, ענה לו העשיר לפי שאתה אוסף מהרבה עשירים אין כל בטחונך בי, אולם העני הראשון ראיתי הבושה על פניו וידעתי שלעולם אינו מבקש מאחרים, לפיכך נתתי לו כל צורכו. וזהו עניין הפורים שעם ישראל התייאש מלבנות את בית המקדש וחזרו לגולה, ולא זאת בלבד אלא שאחשוורוש השפיל את קדושת המקדש ונשתמש בכלים הקדושים ולבש בגדי כהן גדול, דווקא מנקודה שפלה כזו משם צומחת הישועה. ועל כן אסתר רצתה לוודות שאין עם ישראל תולים ביטחונם בה כלל, ואפילו לא באחוז אחד, לפיכך הזמינה את המן ביום הראשון בלא להרע לו למען יכנס בטחונם רק בה"ת.

ואלה יעמדו על הברכה

עידו בן רחל	גיל בן אסנת	טל בן מדי	אליהו בן סאלמה	ודד בת יסמין	איל בן יסמין	שילה בן נטלי חיה
ירמיהו בן ויקטוריה	מאיר בן מדי	חנניה בן שרה	לתרומות והנצחות	03-5520004	מרדכי בן נטלי חיה	יניב בן משה

פריטים טמונים לפרשת כי תשא

מחפשים בתמונה פריטים ממחצית השקל, הלוחות ומהמשכן
האם תוכלו למצוא את כולם? בהצלחה!

רשימת הפריטים:

1. מחצית השקל – מצוות הנתינה לכפרה.
2. כיור נחושת – לרחיצת הכהנים.
3. כד שמן - עם שמן המשחה.
4. תערובת הבשמים - לקטורת.
5. מחתה – כלי לקטורת.
6. פטיש צורף – כלי מלאכה.
7. אזמל גילוף – מלאכת מחשבת.
8. לוחות הברית הראשונות – מעשה אלוקים.
9. שברי לוחות – לאחר השבירה.
10. תכשיט זהב – מהתרומות לעגל.
11. מדורת אש – שריפת העגל.
12. מטה – הנהגת משה.
13. הר סיני – מקום המעמד.
14. ענן – השראת שכינה.
15. מחנה אוהלים – עם ישראל במדבר.

מצא את ההבדלים

זכר למחצית השקל- מי מוצא את ההבדלים?

בין התמונות הוסתרו 15 הבדלים - חדדו עיניים ונסו למצוא את כולם!

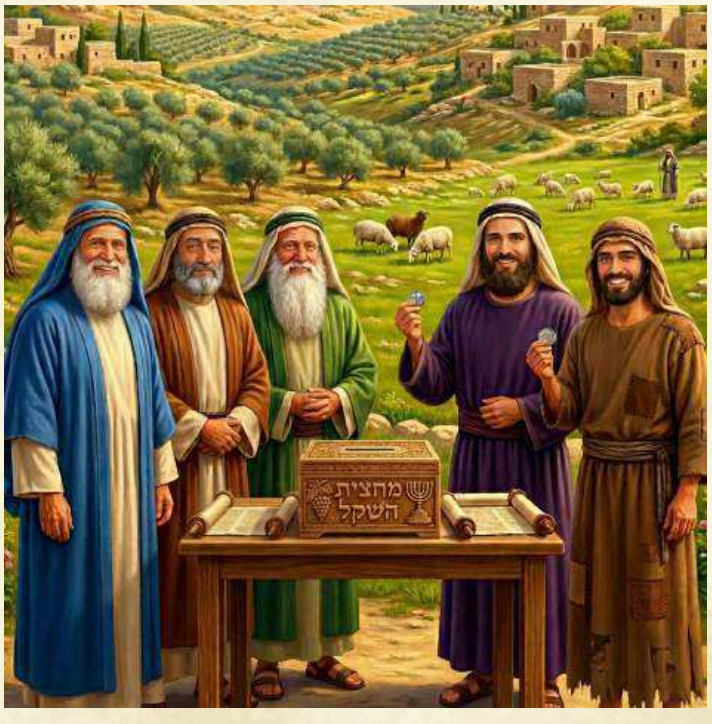

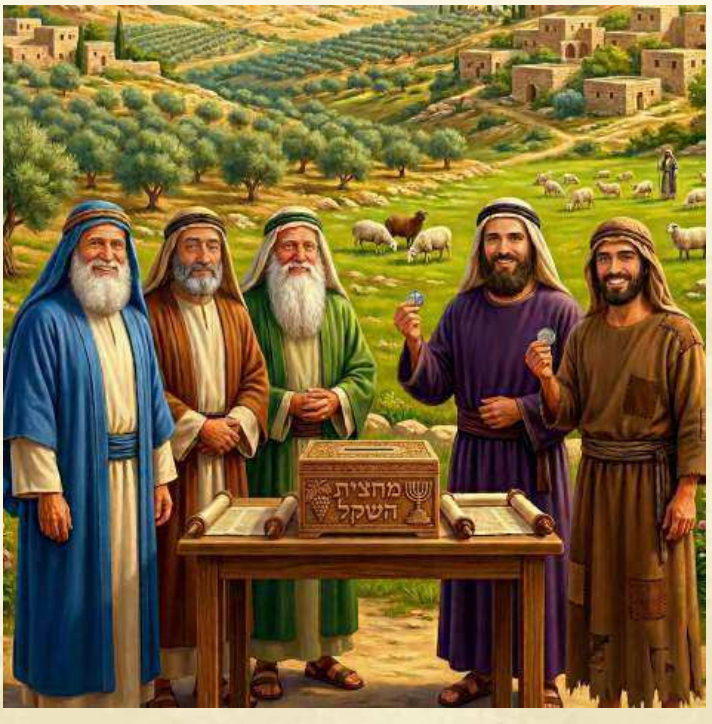

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!

ערבי הרשב"ש

דברי תורה

דרך אורו של הרשב"י

בזוהר הקדוש

בעניין לבסומי בפוריא עד דלא ידע'

עניין 'עד דלא ידע' היינו שהאדם יעלה בדרגה מעל הידיעה והדעת העצמית ויגיע לבחינת הביטול של מחשבתו מרוב אהבה וכיסופין להי"ת בלתי לה' לבדו.

לפני שננסה להבין את עניין זה של 'עד דלא ידע' נקדים כמה שאלות מפורסמות: ראשית יש להבין מדוע חג פורים יש בו מצוות שמחה 'עד דלא ידע', כלומר אנו מצווים על שמחה מרובה עוד יותר מכל החגים באופן של שמחה פורצת גדר, אפי' יותר מחגים שהם על נס יציאה מטומאת מצריים, והזכות הגדולה של קבלת התורה וכו'. ולא עוד, אלא שבמדרש שוחר טוב (משלי פרשה ט) כתוב שלעתיד לבוא כל המועדים בטלים חוץ מחג הפורים, שנא' 'וימי הפורים האלה לא יעברו'. וי"א שגם יום הכיפורים לא יתבטל וכו'. ועוד יש להבין, מדוע כבר מתחילת החודש משנכנס אדר מרבין בשמחה, ואילו בחגים אחרים לא כתוב משנכנס חודשם מרבין בשמחה. ועוד צריך להבין מה הכוונה במילים "עד דלא ידע", הרי דבר זה מתאים לכאורה רק לגויים שאין להם אמונה ויש להם עצבות והרגשת ריקנות, וצריכים לשכוח מעצמם, וזה הפיתרון שלהם, אבל אינו מנהג של יהודים, ומדוע היום הקדוש הזה הוא עד כדי כך. וכן יש להבין מדוע אמרו בגמ' ירושלמי (מגילה פ"א) שעתידין כל הספרים של הנביאים וכתובים להתבטל, מלבד מגילת אסתר. וכן כתב הרמב"ם במשנה תורה, ואף שהראב"ד שם התקיף את הרמב"ם שאין כוונת העניין כפשוטו אלא הכונה שלא יקראו את שאר מגילות הנ"ך בציבור מלבד מגילת אסתר, מ"מ הרמב"ם סובר שהדברים כפשוטם, ולכן הביאם להלכה ויש לתמוה איך כל הנ"ך יתבטלו חוץ ממגילת אסתר. ויעויין בלשם שבו ואחלמה (דע"ה ב' דרוש ד' ענף י"ב סימן י') ששואל מה כוונת עניין זה שמגילת אסתר ופורים לא יתבטל ותירץ ששורש המועדים של סדר הזמנים, כפי שידוע אינו כפי סדר הימים שהם הסדר של ששת ימי השבוע ועליהם שבת קודש, אלא הוא סדר בפני עצמו וכפי שידוע בפי חכמי המקובלים שיש מערכת הימים ומערכת הזמנים.

ובכונת דברי המדרש הנזכר שאומר שחג הפורים יישאר לעתיד לבוא, וי"א שגם יום הכיפורים, מבארו עפ"י מה שידוע שכל מחלוקת חז"ל בענייני אגדות אינם מחלוקות כפשוטם, אלא הכל אמת, אלא שכל דעה מדברת בבחינה מסוימת, ובאמת שגם במחלוקות בדברי הלכה כן הוא הדבר שאלו ואלו דברי אלוקים חיים, וכל אחד פוסק להלכה לפי סברתו שסברתו תלויה לפי שורש בחינתו אשר תלוי הוא בה. ומסביר רבינו בעל 'הלשם' שאפשר שכוונת המדרש הנ"ל היא במה שאמר שכל ששת החגים יתבטלו, היינו עפ"י מה שידוע שכל חג הוא כנגד ספירה אחת מששה ספירות חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, ולעתיד לבא כל החגים יתבטלו, היינו שכל יום מימות השבוע (בסדר הימים הרגילים) יהיה בו את החג שלפי הספירה המכוונת אליו, וכך בכל שבוע ושבוע כאשר יגיע אותו יום יחזור להתעורר בו את אותה בחינת חג כי יהיה הכל אחד, לפי שיהיה בטל לאור קדושת השבת המשפעת על סדר הימים.

וידוע מה דאיתא בגמ' 'שית אלפי שני הוי עלמא' – ששת אלפים שנה הוא העולם, ומסביר הלשם שאף שבאלף השביעישיתבטלו כל החגים, אבל חג הפורים ויום הכיפורים לא יתבטלו בו, וזהו כוונת המדרש באומרו שפורים לא יתבטל וי"א שגם יום הכיפורים לא יתבטל, דהיינו בחינה זו של האלף השביעי, ואילו באלף השמיני יתבטל גם יום הכיפורים ויישאר מהחגים רק הבחינה של יום חג הפורים.

(כמובן שהבחינה של סדר הימים והזמנים, הוא דבר עמוק שאין לנו הבנה בו, וכמובן שהכל הוא באל אחד יחיד ומיוחד, ואף שמדברים בהם כאילו מדברים על ב' בחינות וכאילו הפרצופים הם נפרדים חלילה, מ"מ הכל הוא אחד בעצם העניין. לפי שבעולמות העליונים ישנם כמה אופנים של עליית העולמות ותיקונם, יש בחינה שמתעלה העולם התחתון ונעשה כנגד כל העולם העליון, ויש בחינה אחרת שמתעלה העולם התחתון רק כנגד ג' ספירות הנה"י שבו, ויש שמתעלה כנגד המלכות שבו, ויש שמתעלה רק בנה"י דמלכות שבו, וכן הלאה פעמים כנגד ז"ת בלבד, ופעמים כנגד כל עשר בחינותיו, אכן גם בכותבינו זאת אין אנחנו עצמינו מבינים מה כתבנו).

ומ"מ לפי מה שהתבאר, מובן מה שכתוב באריז"ל שלא היה חג ומועד שנתגלת בו קדושה כזו בעולם, לפי שעניין חג הפורים הוא עניין של היפך הטומאה של עמלק, המסמל את הכפירה ורדיפת תאוות העולם, ובחג הפורים מבערים אותם מן העולם, ומוחים את שמם מתחת השמים בכח הקדושה והאמונה בחוש, כאשר רואים את הניסים והנפלאות שעשה הי"ת עימנו, ושהוא יתברך שולט בכל העולם כולו ובכל מחשבות בני האדם, ושרואים שלב מלכים ושרים הוא רק ביד ה', שהוא יתברך זורע מחשבות בלבבם, ואינם תלויים ביד עצמם אלא ביד מי שאמר והיה העולם.

וזהו עניין "עד דלא ידע", כי כאשר האדם מגיע לאמונה שלימה, ומגיע להבנה שאין הבדל בין האויב הגדול לאוהב הגדול, אז הוא שמח באמונה שלו, ומבין שהכל תלוי רק בו יתברך, ולכן צריך להתחיל את השמחה של האמונה מתחילת חודש אדר, בכדי שבחג הפורים יגיע לשמחה של אמונה שלימה ורצון למסירות נפש למענו יתברך הנובע מתוך אמונה חושית ואמיתית שעולה מעל הדעת, ולכן צריך להשתכר בכדי לעלות מעל הדעת, שאז מתגלית האמונה והאהבה הפשוטה שמעל הכל, והיא גם הכח של המסירות נפש הפנימי להי"ת, ולא ניתן לגלות עד כמה יש באדם אהבת ה' אלא רק ע"י הסתלקות הדעת, כיון שיש עלינו הרבה מסכות, ואנחנו בעצמינו לא מכירים את נבכי נפשינו ורצונותינו האמתיים, ואם היה בנו רצון גדול לאהבת ה' אזי כבר היינו בתשובה שלימה לפני הי"ת. וא"צ לדבר על אדם שחושב עצמו שהוא כבר בתשובה שלימה, שגם זה צריך תיקון.

ויש ללמוד מהמן הרשע שחשב על עצמו "למי יחפוץ המלך לעשות יקר יותר ממני", ולא חשש שעלול המשתה עם אסתר להפיל אותו, ע"י זה שיראה המלך שהוא לוקח יותר מדי מקום בבית המלוכה, או על ידי אופנים אחרים, לפי שבתת-המודע שלוגאוותו היה פשוט לו שמגיע לו הכל, ואף אחד לא יערער על כך, כי הוא בטוח בעצמו, וגאוותו היא בעצם מפלתו.

ועל ידי שמתעלה האדם בדבקות בה' מכח האמונה הפשוטה והאמיתית, הרי הוא זוכה להגיע למקום עליון של דביקות בהי"ת, שהוא המקום שצריך להגיע אליו בכל יום בזמן קריאת שמע, בשעה שאומר את המילה 'אחד' ומבטל את כל העלומות כלפי הי"ת, שהוא שולט ומחיה בכל רגע ורגע את כל העולמות כולם, הגשמיים והרוחניים, ומבלעדי אורו יתברך אפילו רגע אחד הכל בטל ומבוטל כלא היה, ובכח מחשבת 'ביטול הכל אליו יתברך' הרי הוא יכול למשוך אור של תשובה והתקרבות לה' מרוב שמחה ותשוקה, מה שלא יכול למשוך אפילו ביום הכיפורים. וכמו שזכו עם ישראל בזמן הנס הגדול שהי"ת עשה עימם על ידי מרדכי הצדיק, והראה להם את חיבתו הגדולה אליהם לחזור בתשובה שלימה, ולהיות כלי ראוי לכסוף אל התורה מגודל תשוקתם ותשובתם מאהבה, עד אשר חזרו וקיבלו את התורה מאהבה.

וכאשר אדם זוכה להיות בדרגה גבוהה של דבקות בהי"ת, הרי ממילא כל העולם כולו בטל אצלו כלא היה, ואין לו כל חפץ בנכסי והבלי העולם הזה כלל בלתי לה' לבדו, ואין הוא צריך לעבוד על עצמו לבל ירצה את מותרות העולם והנאותיו, אלא לית אתר פנוי אצלו לרצונות של העולם הזה, אחר שכל רצונותיו מלאים עד אפס מקום מהכסיפה והחשק והשמחה והדביקות בהי"ת ובתורתו הקדושה ומידותיה הנעלים.

ולכן פורים ככיפורים, לפי 'שבעתיקא תליא מילתא' דהיינו שעם ישראל ירדו למקום נמוך מאוד על ידי שאכלו מסעודתו של אותו רשע, ולא היו יכולים לצאת מתוך מקום נמוך זה אלא בכח גדול 'דעתיקא קדישא' אשר מאירה אור גדול ביום קדוש זה בעטרת יסוד דאבא, והוא מאיר בכל העולמות שתחתיו, ויש שמחה גדולה בעליונים ובתחתונים, כפי שידוע ככל שהניצוצות נמצאים במקום יותר נמוך, כך חייבים כח יותר גדול לצאת.

ולכן חייבים לעורר את הרחמים הגדולים ממידת האריך, לפי שגם אדם שיודע מהו החושך ומה היא רעת התאווה, קורה הדבר שגם הואשנופל בשעת הניסיון, וגם אם הוא אדם שיכול לכתוב ספרים על רעת התאווה, ואף שיש לו קניין החכמה מדוע לא נכון ללכת אחר תאוות לבו, מ"מ כיון שכח תוקף התאווה היא חזקה ומגיעה מכתר דקלי',ועל כן צריך אור יותר חזק והיינו 'הארת אריך', שהוא כח של דבקות ואהבת ה' ללא גבול כדי לבטל את התאווה, אולם ספירת החכמה אינה תמיד מבטלת תאוות אלו, כי השכל לא תמיד מתגבר על הכח של כתר דקלי', ולכן מלבד שצריך להגביר חכמתו בידיעת העניין בפשטיו וסודותיו בכדי שיעזור לו הדבר לגבור על רצונותיו הגשמיים, מ"מ צריך בנוסף גם את אור הכתר, והיינו הדבקות העצומה שמעל המחשבה של האדם כחיות הנוהמות ביער, צעקה פנימית 'באתערותא דליבא' מעומק הפנימי כעניין ויזעק מרדכי זעקה גדולה והיא בחינת כתר ונועם עליון. וזהו הבחינה של חצר המלך הפנימית, פנימיות דקדושה.

א' פלגא דיומא עם הגה"ח רבי דוד שמואלי שליט"א